

GAZDASÁGI LAPOK

7. szám

Megjelenik minden vasárnap

1907. Február 17.

Szuperfoszfát- műtrágyákat

a legolcsóbb napi árakon szállít a

„KLOTILD“ Első Magyar

Vegyipar Részvénytársaság

BUDAPEST, V., Nádor-utca 4. szám.

Szuperfoszfátot,

Stassfurti kaintot,

Stassfurti kálitrágyasót

40% káli tartalommal, továbbá mindenemű egyéb

műtrágyafélét

azonkívül rézgálicot (98—99%) elismert

legolcsóbban szállít a

„HUNGARIA“ műtrágya-, kősziv- és vegyipar-részvénytársaság
Budapest, V., Fürdő-utca 8. szám.

A Szegedi Kenderfonógyár Részv.-Társ. Szegeden

ajánl legjobb minőségű

manila kévekötfonalat aratógépekhez

kilogrammonként cca 360 méter hosszban, melyből a múlt évben is uradalmaknak és aratógyárosoknak jelentékeny mennyiségeket szállított méterműszakként 125 korona árban bármely szükségleti állomásra bérmentve szállítva. — Ajánl továbbá már évök óta legjobban bevált

gőzeke - sodronykötelet

legjobb angol acélsodronyból, valamint mindenemű gazdasági kötélárut.

Tavaszi trágyázáshoz a

Thomassalakliszt

csillag védjeggyel

helyesen alkalmazva, min- den növénynek legjobb és legolcsóbb foszforsavas mű- trágyája. — Kivánatra szak- munkákkal és araján- lattal készségesen szolgál

KALMÁR VILMOS

Budapest, VI., Andrassy-út 49.

a Thomasphosphatfabriken G. m. b. H., Berlin, magyarországi vezérképviselője.

Óvakodjunk a hamisításoktól és figyeljünk a védjegyre! Minden zsák ólomzárall és tartalomjelzéssel van ellátva.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 63,

által a legújításosabb árak mellett ajánljatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, löhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, buronák,

sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók,

szecskavágók, répavágók, kukorica-morzsolók, darálók,

őrítőmalmok, egyetemes acél-ékek, 2- és 3-vasú

ékek és minden egyéb gazdasági gépek

A tavaszi trágyázáshoz az ismert „LÖHERE“ védjeggyel

Thomassalak

a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya.

Minden növényhez alkalmazható.

Árajánlatok, szakiratok és bármely irányban kívánt felvilágosítással készséggel szolgál:

LÁSZLÓ MARCELL

Budapest, VI. ker., Teréz-körút 22.

a csehországi Thomasművek magyarországi vezérképviselője.

Óvakodjunk a külföldi Thomassalak-utánzatoktól.

HEUCKE A. Hausneindorfi gőzeke-gyáros több mint 20 éven át bevált kitünő rendszerű uti mozdonyokat, gőzeke-mozdonyokat és teljes gőzeke-készleteket szállít.

További felvilágosítással és ajánlattal készséggel szolgál magyarországi vezérképviselője, a:

Komárom-vidéki takarékpénztár r.-t. Komáromban.

Kedvező fizetési feltételek.

Pályázatokhoz csak bizonyítványmások csatolandók. Eredeti bizonyítványok elvételéért a kiadóhivatal nem vállal felelősséget.

KIS HIRDETŐ

Kis hirdetések ára: minden egyes szór 4 fillér, csak oly levelek továbbíthatnak, amelyek a szükséges postabélyeggel ellátva küldetnek be.

Alkalmazást keresők.

Számtartói, titkári,

intézői, vagy egyéb állásra ajánlkozók Pócheisz Lajos, Diósjenő.

Gazdatiszt,

37 éves, nős, szorgalmas, józan a gazdaság minden ágában járatos éves gyakorlatiattal a országbi bizonyítványokkal rendelkező állást keres, állását április 1-én. Eszelges előbb is elfoglatlanja. Szives megkereséseket 1118 szám alatt a kiadóhivatala továbbítja.

Önálló intézői állást

keres elméleti és gyakorlati képzettséggel bíró fiatal gazdatiszt, ki tapasztalattal nagyszerűtelmi grófi uradalomban szerezte. Az állás a gazdaság minden ágában, mint kivételbe szorokorpa-termelésben, tejgazdaságban, marhatenyésztésben és hizlalásban, gazdasági könyvek vezetésében alaposan jártas és mint gazdasági intéző a legnagyobbb követelményeknek megfelelők képez. Ajánlatok Megbízható erő! Jelg az alatt Sikráy hirdetés iródájába, Budapest, VI., Váci-körút 33. ker. hol bővebb felvilágosítás is adatik.

Kereskedelmi érettségi,

gazdasági érettsébb felsőzeti oklevéllel bíró fiatal ember, ki már gazdasági segédtséti állásban volt, keres a fővárosban, vagy vidéki városban levő uradalom központban, gazdasági és felsőzeti gépkönyvelésben, vagy más képzettséggel megfelelő állást. Cím a kiadóban.

Kassai

gazdasági tanítészettel kitűnő oklevél nyert 38 éves, rof valása, nős gazdasági, megfelelő állást keres. Ért a modern gazdalkodás minden ágát, hizlalást, tej, vaj gazdaságot, szőlőszet, a szeszgyártást és gőzmalompar terén is szakember. Eredély, Pongos fedetettben átélő. Ajánlatok 1163. sz. alatt a kiadóhivatalba kérének.

Intézői,

esetleg más gazdasági állást kereső 22 évi gyakorlatiattal bíró, a gazdaságban minden ágában jártas, föltűnően becsületes és megbízható, 40 éves, nős, gyermektelen gazdatiszt. Jelenleg egy nagyobb uradalomban intézői állásban van és állást az uradalomban előfordult állásokok miatt helyre li. Szives megkeresések H. E. J. elke poste restante címzre kérének.

Intensiv uradalomba,

amely lehet bérgazdaság is, mielőbb elfoglalandó segédtséti állásra pályázók. A gazdasági tanítészettel 1903-ban kitűnő, a sárvári tejgazdasági szakiskola éves tanfolyamát 1906-ban jóval sikerrel leteltem. A közbenesöt két évig közleptéjes gazdaságban voltam segédtséti, 25 éves vagyok, haz valása, birom a német nyelvet szóban és írásban. Címztem: Hirschler Ferenc, Zágráb, Ružička-utca 1. II.

Földmíveléskolát

jóles sikerrel végzetem, 81 évi gyakorlatiattal beltérjés uradalomból, a gazdaság minden ágában, állattenyésztés, hizlalás, tehénészet, cukorépa termelés, szőlőmívelésben jártas; ispani, kulcsári, felügyelői állást keresek, ahol önállóan gazdálkodhatok. Kaucióképes, nős, 29 éves ember vagyok. Megkereséseket a fizetés megjelölésével a kiadóhivatalba kérének 1076. szám alatt.

Étetőtendő állások.

A baranyasszentlőrincsi uradalomban f. évi márczius elsőjére betöltendő egy gazdasági irnok állás.

Előnyben részesít azon gazdasági tanítészettel vizsgált fiatalokat, ki több évi gyakorlatra hivatkozhatik. Bizonyítványok melóvalattal fölszerelt pályázati kérvények, melyek vissza nem küldetnek, Uradalmi Főbörnök ség címre Baranyasszentlőrincze küldendők.

Gépez

keresetik márczius 1-i belépésre. Kötelezőre az összes gazdasági gépek és 5 gamma cseplőgépek javítása és jókarban tartása, a telofán és villanyos-csengő kezeléshez és javításához is értelm kell. Évi fizetés 1400 korona kézpénz, 365 liter tej, 6 dl halisólt túrója, szabad lakás, megtelezési díj, esetében a másodévi ötvén minden métermássa szemes termény után 1 fillér % ot (1906. évben 35.000 q volt). Csakis oly egyének pályázzanak, kik hasonló minőségben már nagy uradalomban alkalmazva voltak a jó bizonyítványokkal rendelkezők. Folyamodványok bizonyítványmásokkal felszerelve, melyek vissza nem küldetnek, mélt. gróf Stubenberg József ur uradalmi számtartói hivatalához Székelyhid (Biharm.) küldendők.

Társat

keresek 10.000 korona kézpénzzel 340 kat hold birtok bérelvételeh, ahol 50% förtélem biztosított. A bérlet feltételei nagyon előnyösek és április 1-én lép érvénybe. Tapasztalt, szertény, jó fizetés keresek. Ajánlat 965. szám alatt a kiadóhivatalba kérének.

Gazdasági segédtséti.

nőlen, a magyar nemzeti 101 nyelvkönyben jártas, megfelelő minőséssel, némi gyakorlatiattal, f. é. márczius 10-i ére kerestetik. Pályázók sajtékezőleg írt folyamodványukat, valamint eddigi minőségiróiról készült jelentésüket bizonyítványmásokkal együtt, melyek vissza nem adatnak, nagymélt. Stummer Ágost báró József igazgatóságához Tavarnok, u. p. Nagytapolcsány nyujthatják be.

Gazdatiszt,

a ki nagyobb gazdaság kezelésére képes a nagyobb gazdaságokban működő, dohánytermeléshez ért, ugyszintén a gazdaság minden ágában jártas, azonnali vagy április 1-én való belépésre kerestetik. Ajánlatok bizonyítványmásokkal felszerelve, melyek vissza nem küldetnek, Baltazár János ur, tisztartóhoz Gyapj, Bihar megye intéződik.

Gazdasági

segédtséti kerestetik azonnali belépésre A méltóság Könygwarter Melanio bárón uradalomba. Pályázhatnak keresztény vallású, gazdasági tanítészettel jó sikerrel végzett gazdaságok, kik egy a kulcs, mint az inoai munkákban jártassággal bírnak. Évi fizetés 800 korona és mosásos kívül teljes ellátás. Pályázatok bizonyítványmásokkal felszerelve, melyek vissza nem küldetnek, Baltazár János ur, tisztartóhoz Gyapj, Bihar megye intéződik.

Vinczellér

kerestetik a báró Springer uradalom csejtei gazdaságába, április 1-én való belépésre. Pályázókot megköváltatuk a szőlő és pincze ügyi kezelése, a tót nyelvi föltűnően jártas, a gazdasági gyakorlat és jó bizonyítványok igényük megjelölésével küldjék pályázatukat Kraft Béla intéző címzre Csejto, Nyitra.

Eppen most jelent meg!

A borju természetes és mesterséges táplálása, valamint felnevelése az egy éves korig, tekintettel a gumórkor eleni védekezésére.

Írta: Balogh Sándor. Ára: 5 korona. Megrendelhető a szerzőnél: Kassa, Gazdasági akadémia.

Elpusztíthatatlan minőségű jutek, len- és kender-zsások, legújabb magyar lenből készült vizialatt, vitorlavászon és juta katal, gép- és székártakör ponyvák bármily nagyságban, gyári áron, kölcsönzsjások minden oétra, kölcsönponyvák vasuti kocsik, székár, behordási, rostaalj- és repozonóvák és asztagtakarás-hoz legmérsékeltébb kölcsönj előnyben, kölcsön és vételre. Vízmentes esőköpenyek.

HUNGARIA

kétszer sodrott faviges kézi kékvetőtelek 130, 140 és 150 cm. hosszban. Minden anyag föltérese alkalmas egyszer használt zsákok vétele és eladása

NAGEL ADOLF

kölcsönponyvák és szőnyegintézők BUDAPEST, V., Aranyjános-u. 10. Süngyöpm: Nagel. Vidéki telefon: 35-92.

Takarmánynak

tavaszi borsó és búkkányós zab eladó. Schreiber Lipót Szarvas.

PIEDLER JÁNOS

LENFONÓGYÁRA KOMÁRÓK

Vesz nyers lenkórót szál nyereshez, valamint kaszárt és géppel csepeelt lenszalmátettség szerinti mennyiségben és elad eredeti (pernau) orosz lenmagot.

Magyar bikák

Poland-china kan malaczkok Pekingi gácsérok

Magyar bikák

Poland-china kan malaczkok Pekingi gácsérok

Magyar bikák

Poland-china kan malaczkok Pekingi gácsérok

Magyar bikák

Poland-china kan malaczkok Pekingi gácsérok

Magyar bikák

Poland-china kan malaczkok Pekingi gácsérok

Magyar bikák

Poland-china kan malaczkok Pekingi gácsérok

Magyar bikák

Poland-china kan malaczkok Pekingi gácsérok

Magyar bikák

Poland-china kan malaczkok Pekingi gácsérok

Magyar bikák

Poland-china kan malaczkok Pekingi gácsérok

Répa-mag

óvári, oberndorfi, eckendorfi márvitos óriás

Duppauri zab Dollár zab Székelyi tengeri

Karós és törpe babok Gyorsfejlődési

Magyar bikák

Poland-china kan malaczkok Pekingi gácsérok

lámpanélküli költőgépek Pekingi kacsá, emdeni lud, fehér és fekete Orpington-

Tojások!

Fehér orpington és sárga orpington fajlisza angol sárga tojótojék, angol sárga (darabonként 70 fillért) kaphatók állami nagy aranyéremmel és szemes 1. és legnagyobb díjjal kitüntetett bármely gazdaságban Felítér Öszkár (Közpályány) Nagybenkerében. Ráadásulon, birtok, saját tulajdonúja csomagosok föltűnően legyennek. Folyamodványok már most sajtékezők. Oszai szállására nagyszerűt óndeni lóda, pártól kassák, fehér és sárga orpingtonok előjegyzéshoz. Kinttelésük: Árad, Budapest, Bécs, Belgrád, Nagybenkerék, Nagyvárad, Sáro, Szatmar, Szabadka, Pusosny, Pancsova, Temucvár, Veszprém, Zenta.

GAZDÁK

figyelmébe! 50% olcsóbb, mint bármely más 1234-0-9. A 905. vilgított anyag a

pyroleum

vilgítása. A pyroleum szagtalan, nem füstöl, nem gyúlékony és már több ezer uradalomban bevezetettéti. Számos előismerő levél nálam bekelthető. Feltűnőtelvények 2 K utánért melletti. Kivánlatok prospektus ingyen és bérmenten

Degen Jakob

BUDAPEST, IX., Közraktár-utca 28. sz. Mindennemű

zsák és ponyva

a legjobb minőségben és legújatnyosabbban a Fischer-féle zsák- és ponyvagyárban Budapest, Nador-utca 31-33. sz. alatt. A Fischer-féle zsák, impregnárt szavlatlan tiszta lenből készült szavlatlan pengézet nagy strapa melletti is elartának 10-12 évig. A 25 év óta fennálló Fischer-féle zsák- és ponyvagyár az ország legjelentősebb uradalomban szállítója. Pontos, szolid készlettel, Kauciókézőző, szőlő, kinttelés, Árjegyzék, minták kivánatra ingyen, bérmenten küldetnek.

Pannónia szálloda

BUDAPEST, VIII., Kerepesi-út 7. sz.

Tojások!

Fehér orpington és sárga orpington fajlisza angol sárga tojótojék, angol sárga (darabonként 70 fillért) kaphatók állami nagy aranyéremmel és szemes 1. és legnagyobb díjjal kitüntetett bármely gazdaságban Felítér Öszkár (Közpályány) Nagybenkerében. Ráadásulon, birtok, saját tulajdonúja csomagosok föltűnően legyennek. Folyamodványok már most sajtékezők. Oszai szállására nagyszerűt óndeni lóda, pártól kassák, fehér és sárga orpingtonok előjegyzéshoz. Kinttelésük: Árad, Budapest, Bécs, Belgrád, Nagybenkerék, Nagyvárad, Sáro, Szatmar, Szabadka, Pusosny, Pancsova, Temucvár, Veszprém, Zenta.

Keltetőgépek díjazottak pórtára. Keltetőgépek a fogókat és logolókat. Keltetőgépek nek szór kitűnő bizonyítvány és ajánlatok egész Auszria és Magyarországban, melyek bármely díjazottal megküldetnek. Keltetőgépek: (nyelk-, íbés-, foga-, fészák és kacsatojék) szájhoz. Keltetőgépek részleltetésére keltetőgépek szabadalmazva Auszria és Magyarországban. Független készítője G. Mücke, Reichenberg bei Wien, III. sz. Ezen számban az egyedüli gyár.

GAZDÁK

figyelmébe! 50% olcsóbb, mint bármely más 1234-0-9. A 905. vilgított anyag a

pyroleum

vilgítása. A pyroleum szagtalan, nem füstöl, nem gyúlékony és már több ezer uradalomban bevezetettéti. Számos előismerő levél nálam bekelthető. Feltűnőtelvények 2 K utánért melletti. Kivánlatok prospektus ingyen és bérmenten

Degen Jakob

BUDAPEST, IX., Közraktár-utca 28. sz. Mindennemű

zsák és ponyva

a legjobb minőségben és legújatnyosabbban a Fischer-féle zsák- és ponyvagyárban Budapest, Nador-utca 31-33. sz. alatt. A Fischer-féle zsák, impregnárt szavlatlan tiszta lenből készült szavlatlan pengézet nagy strapa melletti is elartának 10-12 évig. A 25 év óta fennálló Fischer-féle zsák- és ponyvagyár az ország legjelentősebb uradalomban szállítója. Pontos, szolid készlettel, Kauciókézőző, szőlő, kinttelés, Árjegyzék, minták kivánatra ingyen, bérmenten küldetnek.

zsák és ponyva

a legjobb minőségben és legújatnyosabbban a Fischer-féle zsák- és ponyvagyárban Budapest, Nador-utca 31-33. sz. alatt. A Fischer-féle zsák, impregnárt szavlatlan tiszta lenből készült szavlatlan pengézet nagy strapa melletti is elartának 10-12 évig. A 25 év óta fennálló Fischer-féle zsák- és ponyvagyár az ország legjelentősebb uradalomban szállítója. Pontos, szolid készlettel, Kauciókézőző, szőlő, kinttelés, Árjegyzék, minták kivánatra ingyen, bérmenten küldetnek.

zsák és ponyva

a legjobb minőségben és legújatnyosabbban a Fischer-féle zsák- és ponyvagyárban Budapest, Nador-utca 31-33. sz. alatt. A Fischer-féle zsák, impregnárt szavlatlan tiszta lenből készült szavlatlan pengézet nagy strapa melletti is elartának 10-12 évig. A 25 év óta fennálló Fischer-féle zsák- és ponyvagyár az ország legjelentősebb uradalomban szállítója. Pontos, szolid készlettel, Kauciókézőző, szőlő, kinttelés, Árjegyzék, minták kivánatra ingyen, bérmenten küldetnek.

zsák és ponyva

a legjobb minőségben és legújatnyosabbban a Fischer-féle zsák- és ponyvagyárban Budapest, Nador-utca 31-33. sz. alatt. A Fischer-féle zsák, impregnárt szavlatlan tiszta lenből készült szavlatlan pengézet nagy strapa melletti is elartának 10-12 évig. A 25 év óta fennálló Fischer-féle zsák- és ponyvagyár az ország legjelentősebb uradalomban szállítója. Pontos, szolid készlettel, Kauciókézőző, szőlő, kinttelés, Árjegyzék, minták kivánatra ingyen, bérmenten küldetnek.

GAZDASÁGI LAPOK

MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.

Alapította KORZIMOS TÁSZLÓ 1890-ben.

VEZÉRELY:

Hozzunk mézes garasárgánkat helyes arányok.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

Egész évre	16 kor.
Fél évre	8
Negyed évre	4

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Múzeum-körút 7. sz.
 Az Állattenyésztési és Tejgazdasági Lapok* ingyen mellékelővel.
 A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, az előfizetési és hirdetési pénzek a kiadóhivatalhoz czímezendők.

HIRDETÉSEKET
 a lap kiadóhivatala veszi fel.
 Árjegyzék ingyen és bérmentve.
 Hirdetést mellékeltek jóanyos árban fogadjunk el.

Telefon: 623.

TARTALOM.

Szemle. — Y.	118
Tárcza. A kuzsoktatás közgazdasága. — Rumbay Dezse.	114
Angliai exportum áttekintés. — Kerner Zoltán.	114
Megjegyzések a családörvényre. — Czilán Sándor.	116
Érdekes új hybridok.	117
A szepetkört termelés jövődomegosága.	117
A tél hideg a szőlő kálajára. — Bullay Jenő.	117
Könyvismertetés.	118
„Jelművészet a magyarországi szarvasmarha tenyésztés ügyéről 1906-07-iki közlési határozati munkadokum.	118
Kérdések és feleletek.	118
Kérdések: Bárányok értékelése. E. M. — Fergölőke betelepítés gazdálkodásához és a marhalománnyal tisztánjárása. S. Zs. — Hétlakítás szántó/oldóból. Tárasskór. — Az aradi szarvost marhágya pénzértéke. D. M.	
Feleletek: A holtas megküldőnyomása. Buzri Géza Félix. — Mit tegyek tyúkujaim tojásveszté ellen? Kadocsa Gyula. — Fehérhurok termelése magyarországi földön. Legény Udán. — Gyümölcssterilis megemlékeztetésnek okát. Kadocsa Gyula. — Milyen a holdanként monnyi műtrégyát használják tavaszal vetendő ápa alá? Agh E. — Tészes rétvadás az alvó/gyomolton. Legény Udán.	119
Hírek.	

SZEMLE.

(Hosszu tél. — A buza őr kezd szilárdulni. — Az orosz inség hatása. — Termelési és fogyasztási statisztikánk. — Gazdaságpolitikai elhatározás fellegcsok küzdelme a főrendiházban. — Gróf Mailáth és Wekerle miniszterelnök álláspontja.)

Tavaly ilyenkor már szorgalmasan készülődtek a vetéshez, rostálják a vetőmagvakat, és javították a vetőgépeket, porhanyitokat, boronákat és hengereket. Ezt a készülődést most is megtehetjük, hogy túl essünk rajta, hanem türelemmel jól fegyverezzük fel magunkat, mert az idén jó lesz, ha Józsefnapkor foghatunk a tavaszi munkához. Ha nem lesz igazunk, annál jobb. Szívesen hagyjuk magunkat megezáfolni.

Ezen a héten végre a buza egy kissé megmozdult. Különsági viszonyok hozták egy kis mozgást a renyhességbe. Az oroszországi éhség adott egy kis fordulatot a dolgoknak. Angol lapok szerint az éhségtől szenvedő vidékeknek 18 és fél millió métermáza gabnára van szükségük, a mely szükségletnek az orosz kormány még csak egy kis részét szerezte be. S mivelhogy a rozstermés a mult évben Oroszországban nem sikerült (innen a rozstermés viszonylagos jó ára) az orosz kormány kénytelen buzát és kukoriczát vásárolni. Bessarabiából szerzi be a szükséglet egy részét az orosz kormány, de a mint Amerikából jelentik, az orosz kormány számlájára Durum (makaroni)

buzát vásárolnak, minek következtében a buzaárak Amerikában is emelkedtek. A világtörténelemben még elő nem fordult az, hogy Oroszország vegyen búzát Amerikától, s most ime az is megtörtént.

Magyarországban a buzapiac nagyon lustán alkalmazkodik a világcipacéhoz. Amerikában 1 koronával emelkedett a buza ára, miatt nálunk csak 40 fillérral. Ennek okául a magyarországi jó termést mondják. A földmiveltési minisztériumnak most megjelent végleges termébeecsele szerint, csak Magyarországon, Horvátországon kívül, termett őszi buza 6 millió kat. holdon 52.633.721 q, tavaszi buza 181.000 holdon 1.091.910 q, rozs 1.811.000 holdon 13.026.110 q, kétszeres 122.166 holdon 951.785 q, s így buza és rozs 66 millió q összes 17 millió lakosnak nem elég tágas a gyomra ahhoz, hogy bevegze ezt a quantumot. Magyarországi fogyasztása, ugyanis a következőleg taksálható.

Vetőmag kell: 8 millió holdra a 90 kg. 7 millió 200.000 q, 17 millió lakosnak, ha a rozs fogyasztást 70 kiló s a buza fogyasztást 120 kilóra tesszük, 32 millió 300.000 q — tehát a belfogyasztás mintegy 40 millió né termáza buza és rozs. Ennélfogva exportra maradna 26 millió q. Minthogy azonban Ausztria csak 15—16 millió mázsát szokott tőlünk évente venni — ennélfogva 10—11 millió mázsának kellene a vámkülföldre kimeni, ha az összes mult évi termésnek nyakára akarunk hágni. Ebből azonban aligha lesz valami. Az is tény, hogy a husárak magassága folytán sokkal több a lisztfogyasztás mint más években; — de ennek dacára is a hivatalos adatokra támaszkodó egybeállítás szerint, usznak a gabonában. Hogy pedig a hivatalos adatok a tényeknek megfelelő-e, azt fájdalom, csak későn tudjuk meg. Annyi áll, hogy ez időszerint a világarak mozgásai szerint alakulhatnak csak buzaáraink. És most, hosszu idő óta, az oroszországi inség az első mozzanatot, a mely a világarakra némileg hatott. Argentina termése jó. — s csakis kukoriczája van szárazság miatt veszedelmében, és Indiának küszöbön áll aratása sem fenyeget decapitokkal. Szóval nem látunk a szemhatáron semmi rendkívülit. Nagyobb változást a belföldi árakban csak belföldi viszonyok okozhatnának, s ezek közé tartoznak esetleg az árvizek és a május hónap meg nem felelt volta. Isten mentis rosszát óhajtanunk, de a spekuláció csakis ezekre gondol, midőn tartja a búzát magtáiraiban.

Érdekes körülményesen megemlékeznünk a február 9-ikén megtartott főrendiházi ülésről. Mailáth József gróf hivatkozva arra, hogy Magyarország mindenki csak a hivatalnokai pálya felé tödul. Kivánta Budapestet a mezőgazdasági egyetem felállítását, nehogy mindenki csak a jogi pályára menjen. A munkáskérdésben szigorit kívántott, a hol arra szükség van, de a legnagyobb elnézés és jóindulatot ott, a hol valamit segíthetünk. Az iparfejlesztéshez hozzájárul, de felkéri a kormányt, hogy azokat az iparágakat fejlessze, a melyek hivata vannak a mezőgazdaságot istápolni, és figyelmébe ajánlja a kormánynak a szövetszektéi rendszert, a mely egyedül tudja összetartani és boldogítani a népet. Wekerle miniszterelnök udvariasan felelt gróf Mailáth beszédére, de nem osztja egészen gróf Mailáth nézetét, mert a többi termelési ágak fölvirágoztatása sem lehet másodrangú feladat. Mert Magyarország agrikulter jövedelme körülbelül három millárd, ipari jövedelme pedig körülbelül két millárd, s így Magyarországról már nem lehet azt mondani, hogy tisztán agrikulter állam, s a mezőgazdaság emelése ugy érhető el, ha termékeinek fogyasztását biztosítjuk, és az ország lakosságát megfelelőleg foglalkoztatjuk.

Ezen vázlatosan ismertetett beszéd és válaszában, két nagy ellentétes fellegás küzd egymással. Gróf Mailáth a mezőgazdaságból akarja fejleszteni a többi ágakat, Wekerle pedig más ágak fejlesztésével a mezőgazdaságot. Lehet így is, lehet úgy is! Elismérjük! De hogy mégis csak természet szerűbb és észszerűbb a meglevő alapból indulni ki, ez a mi fellegásunk is. A fejlődés continuitásának megszakítása gazdasági forradalmakkal sőt romboló forradalmakkal járhat, a mint azt már is sajnos tapasztaljuk. Mi gazdasági evolúció akarunk és nem revolúció, és ennélfogva inkább gr. Mailáth álláspontjéért lelkesedünk, bármennyire is iparkodott a miniszterelnök megnyugtanni Mailáthot, hogy hiszen a mezőgazdaság fejlesztése neki is ép ugy a szívén fekszik. Mi ugyan a tollat forgatjuk, mégis többet vagyunk a periferiákon, mint a központban, a mi megtehető, mert egyszerűs mint gazdák is vagyunk. Mi oda künn látjuk és halljuk az elkeseredést. A kivándorlás, az ipar, a városok elszívják a mezőgazdaságtól a munkaerőt, s a mi megmarad az is lázog. A helyett, hogy a kivándorlás megállításában, a szocialisták féltelen igazgatásainak megállításában erélyesség érvényesülne, a laissez faire elve dominál, sőt legnagyobb aggodalmunkra még a cselédtörvényt is hozzászólá-

Gazdasági, főzelek- és virágmag
 beszerezhető a
Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél, Budapest, V. kerület, Alkotmány-utca 31. sz.
 Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

sunk nélkül alkotják meg egy, hogy a gazdák a legnagyobb aggodalommal nézik, hogy már megint »Was kommt dort von der Höhe... Iparos államot csinálni a mezőgazdaság feloldozásával, még Németország és Franciaország sem volt hajlandó, hanem midőn látták, hogy a fejlődő ipar a mezőgazdaság existenciáját romba dönteni fenyegeti, rögtön siettek az egységyt helyreállítani, és mezőgazdaságukat talpra állították. Ilyen gazdasági politika előttünk szimpathikus lenne, de egyoldalú fejlesztést a mezőgazdák existenciájának feloldozásával nem óhajtottunk. y.

Angliai exportunk átnézete.

Liszt, árpa, hüvelyek.

Irtá: Kerner Zoltán.

II.

London, 1907. febr. hóban.

A legelső csoport, melyet átnéztemben tárgyalni óhajtok, a liszt, árpa s hüvelyes vetemények közül a bab, mint azon veteményes termények, melyet angliai exportunknál úgy mennyiség mint érték tekintetében a legjelentékenyebb szerepet játszóak. Főleg természetesen a liszt.

Liszt exportunk állapota az utóbbi időben egyébként már több ízben foglalkoztatta érdeklőt köreinket, bár tudommal az érdeklődés gazdasági körökben figyelemreméltó hullámokat nem vert, pedig mezőgazdaságunkban igen nagy jelentőséggel bír. Fontosnak tartom tehát, hogy ezt a kérdést részletesen tárgyaljam.

Vegyük mindenekelőtt a statisztikát.

Magyarország liszt-exportja volt az alábbi volt utóbbi években:

	Összesen	ebből	Angliába
1900.	6.862.292 mm.	—	557.229 mm.
1901.	7.080.997 »	—	385.863 »
1902.	7.092.580 »	—	400.739 »
1903.	7.714.575 »	—	474.789 »
1904.	7.193.653 »	—	387.185 »
1905.	7.110.568 »	—	294.657 » ¹⁾

Az itt adott statisztikai adatok elegendőképpen illusztrálják azt, hogy a míg összes exportunk ezen 6 év alatt alig változott és 5 éven keresztül a 7 millió mm.-án állandóan felül volt, addig angliai exportunk ugyanannyi idő alatt 557.229 mm.-ről 294.057 mm.-ra esett. Ezzel szemben az angliai behozatal liszthez és gabonához ezen idő alatt tetemesen emelkedett.

¹⁾ Az utolsó év adatai azt hiszem nem végelegesek, mert az 1905. évi decz. havi füzetből vettem adataimat, de a végeredmény nem sokban különbözik az itt adott számoktól.

TÁRCZA.

A kurucz-kor közigazdasága.

Irtá: Rombay Deszö.

III.

Nézzük a kurucz-kor mezőgazdaságát is.

A mezői gazdálkodást, gabonatermelést, több ok miatt nem mondhatjuk valami föltötte eredményesnek. Kivételre éppen semmi nem került. Mert a mi az ország területén termelt, az csak ép hogy elég volt az ország lakóinak és a kurucz-seregnek esztendőről-esztendőre. Többet termelni, mint a mennyi éppen szükséges volt, épp a háború miatt nem volt tanácsos, mivel a hadak részéről legázolásoknak, elpusztulásnak volt kitéve a vetés.

Azért azután, ha az ország valamely részén bármi okból kevés volt a termés, azon a vi-

A magyar liszt tehát az angol piacokon évről-évre vesztit abból a helyzetéből, melyet kvantitás tekintetében azelőtt ugyanott elfoglalt. Ezt különben nemcsak a statisztika igazolja, de malmaink is beismerik és a piacokon szerzett információi is megerősítik. Itt tehát nem egy muló jelenséggel, de határozott visszaesssel van dolgunk. Természetes dolog, hogy az a hanyatlás káros visszahatással kell hogy legyen és van is úgy az árakra, mint egész mezőgazdasági termelésünkre.

Hogy ezen hanyatlás mikép volna megakadályozandó, ha egyáltalán megakadályozható, vagy hogy milyen intézkedések volna-
nak javaslandók a célból, hogy a magyar liszt újból előbbi helyét foglalja el kvantitás tekintetében is az angol piacokon, ehhez mindenekelőtt szükséges, hogy azon okokat megismerjük, melyek a mi állapotunkat előidézték.

Mindenestre konstatálni kell, hogy a magyar liszt minőség tekintetében nem hanyatlott, a mit egyébként bizonyít az is, hogy a magyar liszt ára még mindig a legmagasabb Angliában. A hanyatláshoz az exportban a minőségnek semmi köze s az okok egészen más helyen keresendők. Ezen okok pedig bár természetünkönél fogva különállónak látszanak, egymással mégis összefüggnek és közrejátszanak a magyar áruval való hatásokban.

Ezen okok között az első, mely legnagyobb mértékben felelős a magyar liszt exportjainak hanyatlásáért, az olcsóbb minőségű liszt és gabona versenye. Amerika, újabbban azonban főleg Argentína, Canada, India és Ausztrália óriási produktiót és haladást fejtenek ki azon a téren s kevésbé finom minőségű, de ezzel szemben tetemesen olcsóbb lisztjükkel és gabonájukkal teljesen kiszorították a magyar lisztet azon vevőkönél, melyeknél a fő szempont nem annyira a minőségben, mint inkább az olcsóságban rejlik.

Sajnos, az angol viszonyok a kenyér és péksütemény fogyasztását illetőleg teljesen az utóbbiak malmára hajtják a vizet. Angliában nem sűtnek a háznál kenyeret, még a leg-szerűsebb házaknál sem. Péksüteményt egyáltalában nem, csak jelentéktelen mennyiségben esznek az angolok, sőt a legtöbb helyen azt a kevés készíti, sütemény, melyek készítésénél a mi háziasszonyaink oly nagy művészek, az angol háziasszony állandóan szintén a péktől vásárolja. Szóval, a liszt vásárlója majdnem kizárólag a pék.

E mellett az angol különben sem nagy kenyér- és tésztaevő. Restaurációkban megfigyeltem, minden tíz ember közül egy-kettő eszik kenyeret. A minőség tekintetében pedig

a kívánalom egyedül az, hogy a kenyér fehér legyen, a többivel édes keveset törődik.

Az angol ízlet, a mely egyébként oly annyira irányadó minden téren az Angliába importált áruknál, itt a finomabb minőségnek különösebb támpontot nem nyújt. A pékek érdeke az, hogy olcsó lisztet vásároljon s ha a fogyasztója nem követeli a jobb lisztből sült kenyeret, folyton is azt fogja vásárolni. A leg-finomabb lisztet csak is a süteményhez használja s ez által annak fogyasztását nagyon korlátozza. Ez a finomabb liszt pedig a jelen esetben a magyar liszt.

A piac tendenciája egyébként minden fajta áruval az, hogy a legjobb minőségű áru keresletét állandóbb ugyan és kevésbé függ az árak alakulatától, de ugyanekkor fogyasztása aránytalanabb is. A piacai árfuctuatiót a gyengébb minőségű áruk okozzák és ériük főleg meg, melyeknek eladására quasi imperatív.

Igen nagy befolyással van azonkívül a magyar lisztre azon mozzalom is, mely az angol malomipar újból felvirágoztatását czélozza s ennélfogva az angol kereskedők illetve malmok nem annyira a lisztet, mint inkább a gabonát keresik, a mit a gabona behozatal emelkedése is igazol. Megkönynyít belyzeteket az, hogy India, Canada s Argentína az ő kezükben van s az elegendő bázist nyújt a piaci spekulálására. Ez az angol kereskedelem és fogyasztás jelen irányja s verseny mint tapasztaljuk, a magyar lisztre destructiv hatással volt.

Hogy mi mulasztás terhel a mi kereskedőinket és malmainkat ezen a téren, ha egyáltalán terhel, az a verseny és a viszonyok ilyen ellenállhatatlan erejével szemben nem sokat változtat a dolgon. Mindazonáltal egy mulasztást okvetlenül meg kell, hogy említsék, a mit véleményem szerint okvetlenül köteleseink volna exportáló malmainknak pótolni.

Első sorban üdvösnök tartanám, ha közvetlenül képviselhetnék magukat Angliában. Tapasztalatból tudom, hogy egy áru védelme teljes sikerrel csakis így látható el a helyszínen, vagy a verseny mint az áruval való visszáradékkal szemben. Ha nem is teljesen, de nagy részben ez az oka annak, hogy a magyar liszt hírnevét erősen vissza-dőnek Angliában és tényleg sokkal több magyar liszt kerül eladásra, mint a mennyit névleg importálnak.

Már pedig eltekintve az anyagi kártól, melyet ez a visszáradé okoz a magyar lisztek, kereskedőink képességeire és őberségére olyan hátrányos világot vet, a mi nem kis mértékben járul hozzá ahhoz, hogy még jó-hiszemű vevők is a faképnél hagyják a magyar lisztet.

déken hallatlan magasra szökött a gabona ára.

Igy, mikor *Rabutin* császári generális a Balaton mentén operált, *harmincz* forintjával vette a rozsok bécsi mérőjét, holott rendes ára 40—50 krajczár volt.

Hogy a kurucz sereg hasonló okból szükségét nem szenvedett, az *Hellenbach* bányagrófnak s *Klobusiczky*nak az érdeme, akik a szövetséges rendek által megajánlott hadi adó javarészt gabonában vetették ki portánként azon a vidéken, ahol jó termés volt s a beszédett természetbeni adóval más vidékek gabonaszükségletét is fedezték, míg a hadi adó ilyen gabonázuk helyeken készpénzzel volt kiegyenlíthető.

Csakis így előrelátó, észszerű eljárás magyarázhatja meg, hogy hazánk lakosságának mind-
den rétege általános jólétnék örvendett a Rákóczi-féle szabadságharoz nyolcz hosszú esztendő alatt.

De vajjon miből pénzelték hát a kurucz-kor birtokos urai? Mert az iparosok — mint látuk — el voltak munkával s így keresettel is, bőven látva.

A kurucz-kor birtokosainak jó jövedelmi forrásait az állattenyésztés képezte. Nem volt birtokos nonek, kinek — bármily szegény lett légyen is — egy-két tuozat szarvasmarhája ne legelészett, avagy hízalólóna ne lett volna.

A kurucz-seregek vezérei, főbb tisztjei, mind foglalkoztak marhatenyészéssel. Mikor *Ooskya* László a sztopkói uradalmat ajándékol kapta a fejedelemtől, legelső intézkedése az volt, hogy egyszerű marhatenyészést rendezett be.

A magyar szarvasmarhát nagy mennyiségben vásárolták Németország részére, ahová Lengyelországon keresztül hajtották. Maga a hadsereg is óriási mennyiségű fogyasztott, bár a kurucz közlegény hetenként csak öt font húst kapott élelmére. Hanem azért nem kell

Szivattyuk és Mérlegek

Különlegességi gyár
GARVENSWERKE
Központi Igazgatás
Bécs, II., Handelsqual No. 130.
Városi mintaraktár: Garvens W.
Bécs, I., Schwarzenbergstr. 6.

Igyekedtek a magyar lisztet kis zsákokban árusítani, hogy így jobban hozzáférhetővé tegyék házi használatra s igen sok háztartásban szívesen meg is fizették a drágább árat érte. De épen ez adott alkalmat gondtalan ellenőrzés mellett a visszaélésre s a miután híre ment, hogy nem mind arany a mi fénylik és nem mind magyar liszt, a mit annak árulnak, azok sem keresik már, a kik azelőtt csak is azt szokták vásárolni.

Jelentéktelen dolognak látszik egy pár zsák liszt, de évente ezer és ezer mm.-val lesz kevesebb az így eladott magyar liszt, mint lenne egyébként, ha megfelelő védelemmel lenne ellátva. Pedig sehol sem könnyebb és határozottabb az a védelem, mint Angliában, a hol annyit büntetik a hamis álnév alatt eladott portékat s meg vagyok győződve, hogy az a pár font, a melybe egy ilyen védelmi pör kerülne, busásan vissza hozná a kamatait a magyar liszt jó nevének.

De hát a malmaink dolga, ők tudják miért nem csinálják.

Lehet, hogy nem sokra becsülik azt a nyereséget, melyet ilyen uton az elvesztett piacozon visszaszerzhetnek. És az is lehet, hogy igazuk van. A magyar liszt domináns fog az angol piacokon a jövőben is mint első minőségű áru, de kvantitás tekintetében aligha fogja régi aránya t elfoglalni. Erre pedig szintén a verseny és a viszonyok sajtóságos voltánál fogva nincs orvosság.

Illetve, a mi orvosság az ebből származó következményekre lehetséges volna, az nem annyira kereskedelmi tere, vagy az értékesítési viszonyokban lenne eszközözendő, hanem mezőgazdasági termelésünk rendszerében és irányában. Erre különben lesz alkalom még később visszatérni és nézetemet részleteiben előadni. Ezen cikk keretében mindössze a magyar liszt angol exportjának létező állapotát s az okokat akartam feltárni, melyek ezen állapotokhoz vezettek. Ezek önmagukban is figyelemre méltók.

A mi már most árpakivitelünket illeti, az egy időben bűmülatos haladást mutatott. 1900-ban kivittünk 58.519 mm.-át, mely mennyiség 1903-ban 475.232 mm.-ra emelkedett.

Kétségtelen dolog, hogy árpánkban Angliában nagy piaca van. Anglia sörigazgatása óriási s az angol sörgyártás igen sok árpat kíván, melynek legnagyobb részét import utján kénytelen fedezni. Sajnos, az a haladás '904-ben az az évi gyenge árpatermés folytán rendkívüli visszaesést mutat s eddig még a már elért mennyiséget újból elérünk nem sikerült. Hozzájárult ehhez még az is, hogy kereskedőink nem rendelkeznek még azokkal

a stabil összeköttetésekkel, melyek egy bizonyos mennyiségű áru elhelyezését állandóan biztosítják. E mellett Ausztria és Németország ezen a tereen oly jó fogyasztók, hogy ezek mellett az angol piacok eddig inkább csak mint overflowmarket-ek szerepeltek.

A lényeges azonban az, hogy a piac jó s árpakivitelünk ez irányban szépen fejlődhetik. Egyébb hüvelyes veteményeink közül egyedül a bab, a mely számbavehető mennyiségben Angliában exportra kerül. Évekkel ezelőtt ez a kivitelünk elég tekintélyes mennyiséget képviselt. Termelésünk, illetve összes kivitelünk csökkenésével azonban annak irányában babbkivitelünk is csökkent Angliában, bár a statisztika meglehetősen hullámzást árul el, a mi nem nyújt egész tiszta képet a kivitel tendenciájáról. Tény az, hogy míg 1900-ban 17.669 mm.-át vittünk ki, addig 1904-ben csak 2.014 mm.-át. Ez azonban szintén a kivételes rossz termésnek tudható inkább be.

Babra különben Anglia nem elsősorú piaca lévén, a babbiglyaszás más országokhoz viszonyítva, Angliában rendkívül csekély. Egy bizonyos contingens elhelyezése azonban jó áron mindig sikerrel eszközölhető. Az itt előadottakkal azt hiszem, nagyjában sikerült feltárnom liszt-, árpa- és babbkivitelünk jelenlegi állapotát és kilátását, ezek közül különösen az előbbi kettő érdemel figyelmet.

Legközelebbi cikkemben tárgyalni fogom hasonlóképpen a baromfi, tojás, vad és vaj-exportját Angliában.

(Folytatjuk.)

Megjegyzések a cselédtörvényre.

Hozzá kívánok néhány szót én is szólni az új cselédtörvény revíziójához. Első sorban is jól esett olvashatnom, hogy mégis találkozik oly bator ember, a ki felszólal ezen agrárius kérdésben és érzi a gazda vállalt nyomó teher nehézségeit. Tehát én csak azért szólalak fel, hogy Fehér Zoltán urnak e kérdésben felhozott észrevételeit minden tekintetben magamévá téve, annak minden betűit aláírjam. Azonban még is szabad lesz megoldani azzal, hogy a cselédtörvény revíziójának elkészítéséhez leginkább a kisebb 100—1000 hold földig terjedő, gazdalkodók hivasának meg, mert csak azok tudják am legjobban megmondani, hol és mi faj a gazdának, mert azoknak is ép úgy kell a kocsis, béres, kanász, tehénész, csász, szolgáló és szobaléány stb. mint a nagy gazdának és ép úgy ki kell azokat fizetni ténen és tisztelőttartást, hozzá pázstort, jó legelőt és dísztelést, föld szántást, malmozást, takarodást, s, hus, szalonnát és őr kényelmet. Az ily gazdát azután meg rászorítjuk, hogy ilyen meg olyan bért, ennyi köb-

méter területű lakást és minden egyes embernek külön konyhát, kamarát, padlást és árnyékszékét adjon. Kérem, be is kell ám azt fűteni.

Csak az ilyen gazdák tudják megmondani mi a nehéz, nem a gazdatiszt urak, kik könnyen kimondják, hogy ilyen meg olyan fizetést kell adni stb. Igen ám, csak hogy nincs ám az ilyen kisebb gazdának külön erdőterülete, szerszám és tüzfűttermése és mert nincs, hát ott azután a szalmát (trágyát) el-tűzeli a cselédész, a melynél nincs ám lakarekosszág. Akárhány kisebb birtokost látunk, hogy meghuzódik egy szobába, hogy lakarekosszágokká a tűzélvél, míg a cseléd fűt és tüzel derüre-borura. Az nem gondol arra, hogy elfogy.

Most a napokban szemtanúja voltam, mikor egy beteghez elkísértem a doktort, a hol pokoli melegség volt és mondtam, hogy minek fűtő-tűz egész nap? Azt mondta rá a bérésné egész odavetvél, hogy csak nem fog fázlódni, hisz azért szolgál az ura. Ne gazda, nyeld le! És még hozzá adjunk neki ekkora meg akkora méretű szobát stb. Hordassuk neki egész családjának a doktort, papot, mestert, ízezzük a patikát, adjunk neki őr kényelmet és még csak egy kis konyhai vagy kerti és zsákfoltó-zásra se hívassuk be a fizetett cselédünket. Na ez a legnagyobb abszurdum. A mi csak a világon létezik. Még mindezekhez szabad lopást is kell adni. Mert ha a lopásért megbüntetjük, akkor neki szabad az út. Azt mondja a szobalábó a gazda panaszára, hogy: »Hát mit csináljon vele, föl nem akaszthatja?«

Ne gondolja a gazda, hogy ő ur a saját birtokában. Nem bizony, hanem rabszolgája. Azt merem mondani, hogy ha egy béresnek 50 hold földet adok 4 ökorrel és teljes felszereléssel, érte a mostani szolgáltatást, az nem tud megálni belőle, ha valaki nem mozgatja. Ezt csak én látja, tudja, a ki éjjel és nappal velük van és köztük megőregszik.

Minden gazda törekszik azon, hogy cselédje tisztességesen megélhessen, sőt ha megérdemli, meg is jutalmazza, de a mikor egy ismeretlen éhenkórászti felfogad s adja meg neki a törvény által kiszabott bért, akár megérdemli akár nem, ennél nagyobb abszurdumot sem tudnék elképzelni és hozzá a nagy lakást. Hát a munkás embernek ki épít lakást? Ne tessék hinni, hogy mindeniknek van kényelmes lakása. Ismerek itt két kis, alig 3—4 méter területű szobakékt egy igen kis konyhával és négy család lakik benne, tán 16—18 szemly. Hol kapják ezek a levegőt? De azt mondja a munkás: Nincs türe való, őssze kell szorítózni. A cselédék ahhoz képest palotába laknak és még hozzá tisztogatattja a szolgálat adó. En amondandó vagyok, hogy

számításon kívül hagyni, hogy a háborus idők zsákmanypénze révén jól élt a kurucz-katoná — menaszin kívül is.

A kivitel s jövedelem másik tekintélyes részét a bor képezte.

A kereskedelem ez időben nagyon felvirágzott, mivel Ausztria nem ült a magyar kivitel kereskedélem nyakán s így akadály és korlátozás nélkül szállíthatott a magyar termelő vagy kereskedő Lengyel-, Orosz- és Németországokba bort, a hol a magyar borokat drága pénzen vették és nagyon kedvelték.

A rendkívüli nagy kivitel mellett is maradt benn az országban még mindig annyi bor, hogy az ország lakosaira fejenként s naponta átlag négy itcze bor jutott.

Még a lótenyésztés volt az, a miből szintén jól pénzelt a kurucz birtokos.

A magyar lovakat börták: Török-, Len-

gyel-, Orosz- és Németországba s még a közönséges, nem idomított háts lovakért is szívesen fizettek 30—40 forintot, a mi pedig igen szép pénzösszeg volt abban az időben.

A fejedelemnek ezeken kívül nagy jövedelmét hajtott még a vöröserzbányászati, a melynek mázsáját 70—80 forintot vásárolták a lengyel kereskedők.

Vas- és vasáru szintén szép összeg értékben került — különösen Lengyelországba — kivitelre, míg a sobányák jövedelme szintén nagy összeget képviselt.

A külföldi tölnek leginkább lőfegyverekért, selyem s bársony posztóért és salométert vitt ki legtöbb pénzt. Más árucikket — némi apró női dolgokat kivéve — nem is hoztak be a vandorkereskedők, mivel vagy volt az országban, vagy nem akadt rá vevő.

Végül meg kell még emlékeznünk azokról

az intézkedésekről is, a mit Hellenbach a kereskedelem előmozdítására tett.

Hogy helyes irányú intézkedések törtéjenek a kereskedelem fellendítésére is, magukat az érdekeltek kereskedőköt bízta meg ügyük vezetésével, illetve, hogy arra proposítiokat tegyenek.

E végből kereskedelmi kongresszust hívott egybe. Minden városba korrendelet ment, a melyet a fejedelem 1705 május 13-áról keltetve — irt alá s a melyben a kereskedőköt az évi június hó 14-én Egerben megtartandó kongresszusra hívja meg.

Ez az értekezlet a jelzett időben és helyen meg is lett tartva Jánoky Zsigmond alkan-czellár elnöklete alatt. Az ezen kongresszusra szóló meghívó eredeti példányja Selmecsválya levéltárában ma is bizonyítja a kurucz-kor államférfiainak bölcsességét.

Magyar Czirokipar Részv.-Társaság

Sürgönyözöm:
COLONIALE.

Budapest, V. ker., Váci-körút 32. szám.
Bankszámla a Magyar Kereskedelmi Részvny-Társaságnál.

TELEFON:
85—60.

A legelőnyösebb feltételek mellett szerződök olasz szepőczirok termeléseire egy vagy több évre, melyre kamatmentes előleget is nyújt s mindennemű a termelésre vonatkozó utasítással szépségesen szolgál. Eredeti florenzi friss termései vetőmagot a legmagasabb csíráképességgel beszerzési áron bocsájt termelőknék rendelkezésére. Termelési útmutató könyvünket ingyen és bérmentve küldjük.

egy jó cselédnek gondnélküli kényelmes élete van. De nem lehet egy kalap alá vonni sem a cselédbérekét, sem az arató munkás díjazását sem, mert a munka sem egyforma, de a föld minősége is nagyon eltérő. Egyik föld megterem 40—45 kereszt gabonát, míg a másik 7—10—12 keresztet. Egyik helyen adnak az aratónak 10 koronát egy hold földnek a learatásáért, míg a másik helyen 4 koronát és az utóbbinál könnyebben és még is többet keres, de a cselédnek is két annyi dolga van a jobb és gazdagabb földek mellett mint a gyengébbeknél, tehát előbbinek gazdája többet is adhat. A szántás, vetés és egyéb gazdasági munkának meg kell lenni, de jövedelem nincs, tehát miből fizessen?

Nagyon sok különbség van a gazdálkodásban, tehát egyenlő munkadíjakat megszabni teljes lehetetlen. Azt egy kisebb birtokos nem bírja ki, a mit egy nagyobb birtokos. Egy nagybirtokban levő gazdatiszt nem tudhatja azt, hogy mily nehézségek közt él egy kisebb gazda, az nem is él csak küzd és vegetál.

A cselédtörvényen nem sok változtatni való van, annak csak a megtartása kívánatos.

Hiába hozunk törvényt, ha meg nem tartjuk és meg nem tartatjuk. Itt volt az 1897-ik évi arató-sztrájk, a mikor bekergettek a munkások majd 4—5000 kor. kiadásba. Csak mikor megjött az a sok idegen munkás, akkor könyörögtek, hogy dolgoznak, csak küldjük vissza a munkásokat, mert nem tudnak meg-

25-ik ábra. De-naiffe-féle vörös rozsba hybrid.

24-ik ábra. De-naiffe-féle fehér rozsba hybrid.

26-ik ábra. De-naiffe-féle zab hybrid. Ére-felkete zab keresztve a magyar fürtös zabbal.

27-ik ábra. Osztondi magas zab Vilmorn.

28-ik ábra. Korai Imperator.

élni és dolgoztak. Tehát míg meg nem változnak a viszonyok és eszközre nem térnek az emberek, vagy is, hogy ha nem lesz bujtató, akkor majd dolgoznak és ha dolgoznak, akkor lesz szegénynek, boldognak; de ha a munkát kiszabjuk, akkor az étrendet is szabjuk ki, mert ki mint vet úgy arat. Azoknak az uraknak, a kiknek kezükben van a tőke, azon kell lenni, hogy a munkásoknak mindig legyen foglalatosságuk s legyen keresetük, akkor szunik a baj, de bizony ha csak az a kis aratása van, ábból nem elhet meg egész éven. Ezeket kívántam pótlólag Fehér Zoltán ur cikkéhez elmondani; de ismerve Fehér ur nézeteit, azokat helyeslem. Csilléry Sándor.

Az ott hozott határozatoknak — legnagyobb sajnálatra — nyomai elenyésztek, ha csak még ezután elő nem kerülnek valahonnan.

A második kereskedelmi kongresszust 1707-ben Kassán tartották meg *Berthóti* Ferenz generális elnöklété alatt.

Ezen az értekezleten különben a külkereskedelmre nézve történtek intézkedések. Így kijelöltettek: Lőcse, Bártfa, Kassa az északi; Debreczen, Kecskemét, Szatmár, Kolozsvár a keleti, — Eger és Szolnok szintén a keleti, — Nagyszombat és Kőszeg — mint neutralis te-

rületek — a nyugoti külső kereskedelem lebonyolítására.

Amint a kurucz-kor örök dicségű, fényes lapjai lezárultak: senyvedésnek indult az ország virágzó közgazdasága is úgy az ipar, mint a kereskedelem terén.

Mert Ausztria — mint a polyp — újból szipolyai közé szorította hazánkat, kiontván erejét, alattomos intézkedéseivel megölve ipari- és kereskedelmi életünket.

Annnyira jutottunk, hogy pár évtized múlva már csak emlékek bizonyították az imént —

önálló korában — hatalmas, fejlett magyar ipar egykori létezését, míg végre a század végén már nem is lehetett magyar iparról, de még kereskedelemről sem beszélni. Ausztria szívtá magához iparunkat, kereskedelmünket, hogy még ma — kétszáz év múltán is — göröcsösen ragaszkodjék hozzá, nehogy — külön vámtérületi esetén — megismétlődjék a magyar közgazdaság csodás följúhdása. Mert ez Ausztria közgazdasági csődjét jelentené s azt odaát jól tudják.

Gazdasági olajipar és Terményáru értékesítő vállalat

BUDAPEST, VIII. ker., Ullői-út 16^a szám.

Szállít mindenféle olajokat és kenőanyagokat gazdasági és gyári célokra hamisítatlan minőségben, melyek ára a belértéknek megfelelő.

Az olajok a m. kir. országos vegyikísérleti állomásnál lesznek vegyelemezve. Szállítás franko. Sürögnyelme: GAZDÁÁRU. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Gazdasági termények értékesítésére külön osztály. Árajánlatok postafordultával ellintéztetnek.

Érdekes új hybridok.

Denaiffe et fils Carignanban (Ardennes departement Francioország) a búzát rozssal keresztezte és ebből két hybridot állított elő. Preslesi famrjában a szegletes kalászu búzát (le blé à épi carré) keresztezte mesterségesen a Schlanstézi rozssal — s az így nyert hybridet ismét keverte a Kingevői hybrid búzával. Ebből a keresztezésből két buza fajta állott elő. Az egyik fehér magu, a másik vörös magu. Denaiffe az elsőt Blé hybride carré géant blanc szegletes kalászu óriás fehér hybrid buza, — a másikat Elé hybride carré géant rouge, szegletes kalászu óriás vörös hybrid buza, névre keresztelte. A fehér hybrid buza lásd 24-ik ábrát, fehér kalászu, vöröses sárgás, hosszás, elég telt szemű széleáttalan. A kalász négyzszegletes s a hegyén teltebb mint az alján. Meglehetősen edzett fajta s bőven terem szemet kalászmát egyaránt. Érése félkorai és erősen bokrosodó; a bokrok kékes zöld színbe játszanak.

A vörös hybrid lásd 25-ik ábrát. Buzánál a magvak négyével is vannak egy kalászkában, nagyok lettek és vörösszínűek. A kalász vörös. A szalma erős és magas. A bokrosodás bőséges. Az egyes bokrok kékesbe játszó sötét zöldek. A tenyészés erőteljes. A fajta edzett és bőven terem magot, szalmát, de érése kései; ninelgova őszal korán vetendő el.

Egy másik érdekes keresztezés zabbal. Az *Avoine noire briarde à grappes* (fürtös fekete zab) 25-ik ábra, a Brie-i fekete zab keresztezése a *fürtös magyar zabbal*, a mely utóbbi híres bőterméséről. Az új fekete zab örökölte a Brie-i zabtól a négy fekete magot, finom héjával, és örökölte a magyar zab bőtermékenységét és korai érését. Szalmája nagyon magas, és finom. A pelyva finom és zöld állapotban rózsaszínbe játszik. A tokokban szem ül. A szemek feketék, finom héjazattal, ép olyanok mint a Brie-i fekete zabé, — de ennél nyolcz nappal korábban ér.

Vilmorin Andrieux párizsi magkereskedő pedig forgalomba hozza a következő új zabfajtát: *Avoine Gloire d'Ostende* Ostende dicsősége. Ezt véletlenül találták Ostende vidékén, és mintan nagyhozamu zabfajtákkal párhuzamosan kipróbálták, a következő tulajdonságukat jegyezhetők fel róla: Fürtös zab lásd 27-ik ábrát. Szeme vastag, inkább hosszás, telt, nagyon sulyos és fehér színű. Szalmája 160 centiméter magasra is nő, mégis a dőlésnek kevéssé van kitéve, a mi gazdag földeken méltánylandó sajáttság. Nagyon korai. Tavasszal korán vetve nagyon bőven terem.

A másik újdonsága Vilmorinnak a **korai Imperator**. Sokan termidik Richter Imperatorát, de az hogy kései, sok előtt hátrány, külsejét ábrája 28-ik tündeti föl. Bőtermő, egész 400 métermázsáig hektáronként (180 q magyar holdon). Ez pedig a korai fajtnak ritkaság. Husa fehér, de azért elég jó asztali burgonya, de magas keményítő tartalma folytán jó szeszgyári burgonya is.

Mi azt hisszük, hogy mind e fajtnak *Mauthner Odón* utján, kinek a kulfölddel élénk összeköttetési vannak, be lehet szerezni.

A seprő ezírok termelés jövedelmezősége.

Mutatvány **«Az olasz ezírok termelésé»** című munkából. Irtá: *Buissis József*

Lássuk már most azt is, hogy normális időjárás és körümenyek között minő terméseredményeket és ezek kapcsan mekkora jövedelmeket érhetünk el a ezírok termelésével.

Jo telerőben levő talajon és reudes csapadékos időjárás mellett teremhet holdankint 600—800 kgr. szakkál, 12—16 q. mag és 800—1200 kéve kőro

I. Ennek értéke:

a) esetben .

600 kgr. szakkál	a 25.—	korona =	150.—	K.
12 q. mag	» 10.—	»	= 120.—	»
800 kéve kőro	» 4.—	»	= 32.—	»
		összesen	302.—	K.

b) esetben:

800 kgr. szakkál	a 25.—	korona =	200.—	K.
16 q. mag	» 10.—	»	= 160.—	»
1200 kéve kőro	» 04.—	»	= 48.—	»
		összesen	408.—	K.

Első esetben a nyers bevétel . . . 302.— K.
A másodikban a » » . . . 408.— »

II. Kiadások:

300 q. trágya és széthordása 50%	33.—	K.	
Tarlóbkutatás	2.50	»	
Őszi mély szántás	16.—	»	
Grubberozás, fogatolás	3.—	»	
Vetés, hengerezés	1.50	»	
Vetőmag 7 kgr. a 30.— korona, de csak minden 3-ik évben eredeti mag	1.20	»	
Első fogatos kapálás	1.—	»	
Egyezés, kézi kapálással együtt 15 1/2 napszám a 70 fillér	10.50	»	
Töltögetés fogatosan	4.50	»	
Fattyús 6 napszám a 80 fillér	4.80	»	
Aratás	32.—	»	
Behordás, körleghordás	12.—	»	
Csepűlés és szárítás összes napszám	10.—	»	
Futóanyag a lokomobilhoz is	5.—	»	
Balozás	1.—	»	
Általános regie	15.—	»	
Földhasznóber	25.—	»	
	összesen	175.—	K.

Tehát az első esetben netto bevétel kat. holdanként 127.— kor., a másodikban pedig 233.— kor. Olyan tekintélyes összeg, a mekkorát nem minden termelési ággal vagyunk képesek produkálni, pedig megjegyezzem, hogy a termelési költségeket minden tételben elég magasán számítottam.

Az utóbbi éveken pedig a ezírok ára olyan magasra felszökött, hogy q.-ként 38—40 koronát is fizetnek érte s ha a fenti értékesítést 40.— koronával számítjuk, ugy az első esetben 217.— korona, a másodikban 353.— korona volna a tiszta jövedelem, akkora összeg, a mekkorát legjeljebb kerti gazdálkodással érhetünk el.

A tél hatása a szőlő talajára.

A szőlő termesztése és jövedelmezősége szempontjából a termő talajra igen nagy gondot kell a gazdának fordítania. A szőlőtalaj értéke attól függ, hogy milyen alkatrészeket tartalmaz és hogy ezek a részek a talajban

hogyan vannak eloszolva. A talajt alkotó ásványi részek elmlás folytán a talaj tápanyag készletének javára vannak; nemkülönben befolyásolják a talaj magviseletét a meleggel szemben. Az ásványrészek elmlása fizikai és vegyi uton áll elő. Fizikai uton elaprózik anélkül, hogy más anyagga alakulna át. Ellenben vegyi elmlás folytán megváltoznak az anyagok, új vegyületek jönnek létre, melyek más termésetűek, mint az eredeti anyag. A levegő behatása folytán a talajban oxidációs folyamat megy végbe. Így tehát a levegő főleg oxigén ozon, salétrom és szénasz-tartalma által idezi elő elmlást; a mennyiben vastartalmú ásványokban és kőzetekben a vasat átváltoztatja. Pl. ha egy sötétszínű altalajt a föld felszínére forgatunk, ekkor annak sötét színe a levegő behatása folytán sárgásvörössé válik, azaz oxidálódik. De ezenkívül más változásokat is idéz elő a levegő a talajban, ugyanis hozzájárul ahhoz, hogy a talaj nehezen oldható vagy oldhatlan foszfor-savát vízben könnyebben oldhatóvá tegye.

A moh- és zuzmófélék is erőlesen közreműködnek a szilász, kovás talajok termelésre alkalmasabbá tételében. Különösen a nedves mestartalmú kőzetek azok, melyeken ősztil tavaszig a moh és zuzmó látható melyedéseket vaj, old. Az így kiképzett kővek teljes szétesése, elmlása ezután már hamar végbemegy. Az egész tenyészeti év alatt a növényzet gyökérzete hatalmas munkát végez a föld feldolgozásában. A légköri csapadékok, eső, hó, víz nagyban működnek a talaj feldolgozásában, melyhez az egyenetlen felület, a mlási baktériumok stb. is lényegesen hozzájárulnak. Nincs oly sziklatömb, mely a végtelenségig ellent tudna állani a mlasztó tényezőknek.

A csapadék a kőzetet előbbben megbontja szerkezetében, a mely következtében beáll a porladás, majd pedig oldó hatásánál fogva anyagaiban bontja meg. E folyamat évszázadokon át és ezredeken keresztül az anyakövet elmlását és termő talajja tételét eredményezi, melyhez természetesen a szelhardtá anyagok, vízi üledékek, növényi alkatrészek stb. is járulnak. Ha a szilárd kőzet mlása aránylag oly gyorsan végbe megy, mily hathatósan elmozdíthatók a már művelés alatt álló talajok feldolgozását, tápanyagban gazdagga tételét; különösen a szőlőtermelés szempontjából oly fontos szénasz tartalmú, foszforasz, kénasz tartalmú, mészh, homokkó, agyag, csillámpalagránt, trachit, dolomit-talajok szétesését elősegíteni, a mikor ezekből elmlás folytán igen kedvező talajok fejlődnek.

A nehéz kötött talajoknak jobbatételét (melyeken pedig aránylag sok szőlő van telepítve) mondhatni, egyedül csak a téli nagy mlasztó hatása képes eredményezni. Azok a nagy rögök, melyek az ősz munkálatnál a talaj felszínre hoztattak, tavaszig porhanyós földde változnak át. A kővastalaj köveinek repedéseibe, likacsáiba beszívórog az eső és hó, aztan megfagy és a fagyás okozta halmazállapot változásának, a jégképződésnek, óriási erejénél fogva a követ elaprózza.

A havazásoknak is igen kedvező hatásuk van a talaj termékenységére. Ugyanis a hó nemcsak megakadályozza a talajban levő tápanyagok elpárolgását, hanem új tápanyagokat is visz be a földbe. A levögőben levő ammóniákat a hófelhők magokba veszik; az ammóniák

UJI Egypérendszerű gőzzsántás UJI

(egy ölet fogó 7 vasutakéval). **Csekély befektetés. Olcsó üzem. Tökéletes munka.**

Referenciák: (ugyanott állandóan üzemen)

- Gróf Csekonicus Endre zombolyai uradalma,
- Fejérváry Géza, es. kir. kamarás, nagybirtokos, Nagykeszi, Komárommegye.
- Dreher-uradalom, Václ, Fehérmegye.
- Gróf Vigázó Sándor uradalma Pusztá-Mikla, Pestmegye.
- Báró Solyomsey Jenő kistereinei uradalma,
- Komárommegyei Gazdasági Egyesület, Komárom, stb. stb.

Egyedüli gyártója:

Első Magyar Gazdasági Gépgyár

R.-T.

Budapest, VI. ker., Váci-ut

nak a nitrogén alkatrésze és pedig oly nitrogén, mely a növények számára felvehető állapotban van jelen. A hó, a midőn a földre esik, magával viszi az ammoniakot, a honnan az a földre jut. Lassu olvadás mellett a hóból több ammoniakot von el a talaj, gyors olvadásnál a hóle felollik és a benne levő nitrogén nem lesz megköthető. A talajmunkálat ennek meggátlására is előnyös, mert a göröngyös, felporhanyított talajról a víz nem képes oly gyorsan lefutni, mint sima földről.

Ezekből kifolyólag a szőlősgazda a későn ősz és tél folyamán, ha csak az időjárás zordága nem akadályozza, folytathatja talajmunkálatait. Ha a talaj porhanyítással elkészült és szőlője lejtős helyen van, úgy a felső részekre, honnan az év folyamán a földet az eső az aljba hordta volna, új tápanyag dus földet hordasson, vagy az aljól az esetben, ha ott arra szükség nem volna, vagy ellenesben máshonnan pl. erdei föld, iszap, stb. Természetes, ezt csak úgy teheti, ha igás és kézi erő munka rendelkezésére áll.

Új szőlő telepítésénél, ha a gazda a talaj forgatásával elkészült és talaja megülledett, hozzá láthat az esetleg előállott horpadások kiegyenlítéséhez, planirozásához, azután pedig a tőkék helyeinek kijelöléséhez. E munkát sor és tőke távolságra osztott zsinórok segítségével és jelző csövekkel könnyen el lehet végezni. Ezután a kijelölt tőke helyek négyzetleges gödröcskéi kiásandók, hogy a tél jól átáldogzassa a gödrök falait és a belőle kibotult földet, mert ez pótol egy kisebb trágyázást. A tél hatásának kitért gödrökbe ültetett vessző fejlődése szebb fog lenni, mint a tavasszal ásott gödrökbe helyezetteké. Ha régi szőlőinkben pótlandó részek volnának, ezeknek végzéséhez szükséges gödrök vagy bujtásra, döntésre szolgáló árkok kiásását a tére való tekintettel, még annak beálta előtti csináltassuk meg. Utak, vízvezetők, víz-fogók rendbehozását, a mennyiben az időjárás e munkák teljesítését engedi, a tél folyamán kell elvégeztetni.

Ballay Jenő.

KÖNYVISMERTETÉS.

Jelentés a magyaróvári szarvasmarha tenyésztő egyesület 1905/6-iki tizedik üléstévi működéséről. Irta: *Ujhelyi Imre E.* tenyésztési felügyelő, gazdasági akadémiai tanár. Mindig örömmel vesszük ezen hasznos egyesület évi jelentéseit. Rohamos haladásról számol az be évről-évre. *Ujhelyi* tanár zsenialitása teremtetta meg az egyesületet, a mely gyorsan alakítja át Moson megye gazdasági viszonyait és emeli hatalmasan. Nagyon nehéz lenne rövid kivonatban mutatni be a jelentés tartalmát. Azt hisszük, hogy leghelelyesebben cselekszünk, ha az egyesület tíz éves működéséről szóló jelentést egész terjedelmében közreadjuk. Ezt meg is fogjuk mihamarabb tenni, mert az adatok oly buzditók, hogy széleskörű ismertetésük az országos viszonyokra sem maradhatnak kihatás nélkül. Azokat, a kik az ügy iránt annyira érdeklődnek, hogy a részletek is be akarnak pillantani, a magyaróvári szarvasmarhatenyésztő egyesülethez utaljuk a jelentés beszerzése végett. Ezt nagyon melegen ajánljuk gazdatársainknak.

KÉRDÉSEK ÉS FELELETEK.

Kérdés. *Bárányok értékesítése.*

Juhállományom jelentékeny hasznót hozott, azáltal, hogy a kis bárányokat az azzal foglalkozó kereskedőknek adtam el, kik a tőlem és kollegáimtól vett bárányokat itt levagva, Budapestben a vásárosarnokban értékesítik.

A f. évben a bárányvásárlók (megjegyzem, hogy csak azok, kik itt a sárosmezei termelőktől vásárolnak bárányokat) egy szövetséget kötöttek oly módon, hogy 1 kg. bárányviszért csak 80 fillért adnak, holott ők Budapestben egy kg-ért 2 kor. 20 fillért kapnak, minket a termelőket tehát nagyon megszorítottak a saját, *nem a pesti fogyasztóköntség* javára.

Mily módon lehetne mégis a bárányokat úgy értékesíteni mint az előző években, illetve van-e oly jóra való czég, a melylyel összeköttetésbe lépni érdemes lenne. *E. M.*

Kérdés. *Forgatóke belterjes gazdálkodás és a marhaállomány tisztántartása.*

1. 100 magyar holdon mennyi a marhaállomány tőkéje, gép eszköz és forgatóke, közep-terjes illetve belterjes gabona termelő gazdaságban?

2. Ha nyáron, vagy tavasszal a legelőről a tehének s marhák megázza hazatérnek, szükséges e azok megcsutakolása, különösen a hasas tehéneknek? *S. Zs.*

Kérdés. *Rétlakítás szántóföldből.*

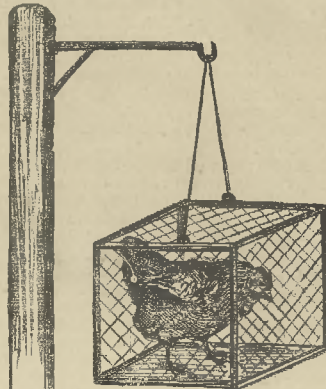
Nedves, fekete s ritka talajba, mely fajta takarmányfűvek volnának alkalmasak állandó rét készítésére. Czélszerű volna-e védőnövénynek a zab, s vetés előtt, mely fajta műtrágyát kellene alászántani, hogy a készitendő rét hasznára váljék. *Társaskör.*

Kérdés. *Az aradi száritott marhatrágya pénzürtéke.*

Megvetelre kínálnak aradi száritott marhatrágyát garantálva 2 1/2% nitrogéni, 2 1/2% foszforavat és 2 1/2% káliit. De kérnek állomáson 5 1/2 koronát métermázsanként. Nekem úgy látszik, hogy ez az ár túl magas és hogy ennyit ez meg sem ér? Mit lehet erre tenni offerráni belértéke szerint? *D. M.*

Felelet. *A kotlás megakadályozása* című kérdésre.

Kadocsa Gyula ur e lapok 5-ik számában bővebben kifejti a kotlás megakadályozását célzó törekvéseket. Kiegészítül közlöm a 29-ik ábrán kitüntetett a kotlás megakadályozására szolgáló ketrecz mintát, a mely egy fogason függ és lehetőleg a baromfi udvarban állítandó fel, körülbelül 0,8—1 méter magasságban. A ketreczben levő kotló tyuk a minden oldalon dróthálóval font ketreczbe tétetik, a többi tyuk által nyugtalanítva lesz s minden mozdulata által a ketreczet himbálja.

29-ik ábra. A kotlást megakadályozó készülék.

Állítólag a félelem és ingamozgás a tyukot a kotlásból kigyógyítja. Angliában és ujabban Németországban ezen módszer van alkalmazásban. Sokan magasabban lógasztják a ketreczet s így állítólag magasabb fokú szédülés fogja el a tyukot. Hogy ez praktikus legyen, azt el nem hiszem, mert a kotlás alkalmával a tyuk ugyanis már eléggé izgatott és lézas állapotban van. *Buzsi Géza Félix.*

Felelet. *Mit tegyek tyukjaim tojáséve ellen?* című kérdésre.

A tojáshej képzésére a tyukoknak okvetlen szükségük van szénsavas meszet tartalmazó láplálékra is, a mit egyszerűen a porrártort tojáshej alakjában juttathatunk nekik. Ha azonban a tyukok eltörtött tojásokat találnak, vagy olyan nagyobb tojáshejdarabokat, a melyekhez a tojás belső tartalmának egyes anyagai tapadnak, a tyukok csakhamar rákapnak a tojásévre. A tojásévo tyuk nemcsak a saját tojásait fogyasztja, hanem a társaiét is. Ezen rossz szokást azután tőle a többiek is eltanulják, miért is a tojásévo tyuk azonnal elkülönítendő a többiőt. Rossz szokásról pedig oly módon szoktathatjuk le, ha a

A B5r- és Lithion-tartalmú, természetes és vosmentes

Salvator-forrás

kitünő sikerrel használtatik vesesejéknél, a húgyhólyag bántalmainál és köszvényénél, a czubarbetegségnél, az emésztést és lélegzést szervek hurutjainál.

Szilye-Lipóczy Salvatorforrás-vállalat

Budapest, V., Rudolfrakpart 8.

1905. évi forgalom: 25.000 zsák.

FELHÍVJUK a t. cz. gazdaközönség figyelmét a BUDAPESTI

Gyapju-aukeiókra,

melyek minden év folyamán két sorozatban tartanak meg.

Az aukeiókra felkúldott és „Gyapjuárverési vállalat Budapest, Dunaparti terepályaudvar” címzett gyapjuküldemények a M. A. V. összes vonalain tetemes díjkezdvezményben, valamint igen raktorozásban részesülnek. Bejelentéseket előford és mindennemű felvilágosítással szolgál!

Gyapjuárverési vállalat

Heller M. és Társa

Budapest, V. ker., Erzsébet-tér 13. sz.

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk, mint a minők 32 év óta

MAUTHNER ÖDÖN

BUDAPESTEN, VII. kerület, Rottenbiller-utca 33.

császári és királyi udvari szállító
magkereskedésében kaphatók

Önműködő sz. sz. sz.
kocsira szerelt

a vadprece, vadmustár és más gyom kiirtására rézgálicz által; valamint burgonya- és répapermetezőt szállít

növénypermetezőt,

I. G. HELLER Bécs, II., Praterstrasse 49.

Ujdonság! Uj készlet mezei egerek kiirtására székéncég által. Ujdonság!

* **Kérjenek árjegyzéket és használati utasítást.**

fészkebe fából vagy porcellánból készült tojásokat helyezünk, avagy olyanokat, a melyeknek belsejét kifújtuk és melyeket azután borssal, paprikával vagy kátránnyal megtöltöttünk. Előbbi esetben az eredmény nélkülü vereség, kopogtatás, utóbbi esetben pedig a kellemetlen bűső tartalom miatt szokik le hibájáról. — de nem mindig. Némely esetben czélt érünk oly módon is, hogy a tojásvevő tyukot vagy 5—6 napra sötét kamrába zárjuk el. Ovakodjunk attól, hogy tojásokat szórjunk el a baromfiudvarban, a tyújakokat pedig szorgalmasan szedjük.

Ha közönséges tyúkról van szó s fenti eljárások egyike sem vezetne czélhoz, biztos eredményt érünk el — a konyhakész által. Ne sajnáljunk az ilyen tyúkot leolni, mert társait is elrontja, azok is esakhamar rákapnak a tojásvevésre. Ellenben ha értékes tyúkról van szó, akkor kiizeti magát külön és czéla szerkesztett tojóládák felállítására, a melyeknek olyan a szerkeszték, hogy a kitojtó tyúk azonnal eltűnik a tojó elől. Ilyen tojószerkezéni magunk is készíthetünk. Vesszünk egy négy-szegetes ládikát s annak hátsó oldalfalát olymódon kötjük össze egy deszka által a mellővel, hogy a deszka egyik szélét részszegőzzük a hátsó fal felső szélére, a másik szélét pedig a mellő falnak alólól számított $\frac{1}{2}$ -nyi magasságában, tehát a deszka a mellő fal felé lejt. Ekkor a mellő fal felső szélére is szegőzzünk egy félkora deszkat, a mely azonban a hátsó fal felé lejt, de a két deszkanak nem szabad érintkeznie egymással, akkora rés maradjon közöttük, hogy azon át a tojás a ládába hulljon. Azon részeket, melyek a tojással érintkeznek, kibéleljük posztóval, hogy a tojásban kár ne essék. A tojást a tojóval ellátott, mellő falon készített nyíláson át kivethetjük. Természetesen legfelül vékony szalmareteget szorunk a ládába ugy azonban, hogy azért a tojás áthulljon rajta.

Kadocsa Gyula.

Felelet. Fehérhère termelése magnyeres czéljából című kérdésre.

A fehérhère termelése teljesen megegyezik a vöröshèrèvel. Magtermelésénél azonban eltérés van, a mennyiben a fehérhère magját feltétlenül az első kaszálásból kell fogni. Különb termelése szépen jövedelmez, mert magtermelése nagyobb mint a vöröshèrèé, ára pedig jóval nagyobb. Ajánlom kísérletképen a Ladinó-féle fehérhère termelésével is megpróbálkozni, melylyel hazánkban is több helyen szép sikert értek el. Magját egyenesen Olaszországból, valamelyik nevesebb magyar-kereskedő czégtől kell meghozatni.

Legány Ödön.

Felelet. Gyümölcstermés megsemmisítésének okai című kérdésre.

A felvetett kérdés olyan természetű, hogy arra a feleletet és szük helyen megadni lehetetlen, annyival is inkább, mert a kérdéstevő — a mint különben be is vallja — a gyümölcsfák kártévó rovairól elleni védekezésben igen kevés jártassággal bír. Ezért azt ajánlom,

hogy kérdéstevő tanulmányozza a kártévóket s járasson kertészeti szakkalpokat. Ugyes könyv *Jablonowszky József*: »A gyümölcsfák s a szőlő kártévó rovairól« című műve, a mely 1906-ban a második kiadását érte meg, kapható ifj. Nagel Ottónál, Budapest, Muzeum-körút 2., ára 60 fillér; szakkalpok: »Gyümölcs-keresztés.« szerkesztésére: Bpest, I., Ménesi-ut 25., évi előfizetési ára 2 korona és »A Kert.« szerkesztősége: Budapest, IV., Rottenbiller-utcai 33., évi előfizetési ára 40 korona.

Minden kártévó ellen másoknt kell védekezni s a melyen különfélek a védekezési eljárások, olyan különfélek a védekezésre használt anyagok és eszközök. Permetezéssel aránylag kevés számú gyümölcsfa-kártévó ellen védekezünk, ilyenek: a *leveltetvek* (Aphididae), a *pókhatás molyok*, a *barackmoly* (Anarszia lineatella Z.) s *almamoly*. Mindenik ellen más-más permeteg használandó, a thauaton aránylag legkevésbé. A mint kérdéstevő soraiól kiolvánny vélem, gyümölcsfáit leginkább a *bimbólikasztó bogár* (Anthonomus pomorum L.), az *almamoly* (Carpocapsa pomonella L.) és szivafatát a *poloskaszaga levéldarázs* (Hopllocampa fulvicornis Tb.) pusztítják. Az ellenük alkalmazandó védekezési eljárásokat részletesen tárgyalják a szakkönyvek.

A gyümölcsfák kártévói elleni permetezéshez a szőlő peronosporbetegsége elleni permetezésnél alkalmazott permetezők használatnak. Jó permetezők kaphatók a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél, Budapest, V., Alkotmány-utca 31. Áruk 28—34 korona.

Kadocsa Gyula.

Felelet. Milyen s holdanként mennyi műtrágyát használnak tavasszal vetendő árpa alá? című kérdésre.

Az árpa, — mint ismeretes — az összes gabonafélék között a legigényesebb a tápanyagok iránt és nagyon megkívánja, hogy a talaj tápanyagokban hiányt ne szenvedjen. Tudjuk azonban azt is, hogy az istállótrágyát mellőzni kell az árpa alá, mert a friss trágya az árpa minőségének nagyon árt. Takarmány-áparól levén szó, ez esetben el lehetne ettől tekinteni. A mi a műtrágyákat illeti, éppen a fentebb mondottakból azt lehetne következtetni, hogy ezek alkalmazása az árpa alá különösen helyén van és nagy használnál jár. Ez azonban nem áll, mert a mi éghajlati viszonyaink között a műtrágyát direkt az árpa alá adni elhibázott dolog és nagy rizikóval jár. A műtrágya ugyanis az árpa rövid tenészeideje folytán később, mihely az időjárás szárazabb lesz, nem érvényesül. Ezért az árpa részére a műtrágyát legelőszérubb az elővetemény alá adni. Németországban, de már nálunk is sok helyen chilisalétromot szórnak az árpára a bokrosodás előtt. Ez, ha a talaj elegendő ásványi tápanyagot, különösen foszforosavat tartalmaz, helyén való lehet, nem szabad azonban a chilisalétromot bővíben adnunk, mert ez ismét rontja az árpa minőségét. 30—40 kgr. kat. holdankint a chilisalétromból teljesen elegendő lesz. Ha a

árpa közé valamely takarmányt, így loherét, vagy lucernát vetünk, akkor nagyon ki fogja fizetni magát, ha a vetés előtt kat. holdankint 250 kgr. Thomassalaklitzet szórunk el, csakhogy ez esetben nem azért trágyázunk, hogy ez által az árpánál valamely horribilis mennyiségű vagy minőségű eredményt érjünk el, hanem főleg azért, hogy a lóhere, vagy a lucerna termését növeljük. A Thomassalaklitzet ugyanis mint tudjuk, utóhatását főleg a második és harmadik évben fejtí ki s így a lóhere, vagy lucernára igen kedvező eredményt fog gyakorolni.

Agh E.

Felelet. Tőzeges rétváltás az alagcsővezéssel című kérdésre.

Mivel a tőzeges réteknél a fölőleges vizet csak súlyosként szabad, különben a talaj fizikai tulajdonságai kedvezőtlenekké lesznek, azért ott inkább az árkolásnak és nem az alagcsővezetésnek van helye. Természetesen ezzel még nem tett eleget. Gondoskodnia kell elegendő növényi tápanyagról is, hogy a kérdéses rét jó és kielégítő termést adhasson. Mivel pedig az istállótrágyából soha sincs annyi, hogy abból a rétre is jusson, azért a műtrágyákhoz kell folyamodnunk. A tőzeges rétek műtrágyázásával hazánkban — különösen a Hanságban — igen szép eredményre jutottak. A kálfoszfat-trágyák alkalmazásával a széna minősége határozottan sokkal többet érve vált, természetesen annak mennyisége is nagyban emelkedett. Azért bátran merem ajánlani a műtrágyák alkalmazását, még pedig 400 kgr. Thomassalakot és 120—150 kgr. 40%-os kálit katasztrális holdankint. A kiszórást kivásvás után azonnal es a rétv boronálása előtt kell eszközölni.

Legány Ödön.

HIREK.

Balogh Vilmos földmivélségi államtitkár. Ó Feltesse a földmivélségi miniszter előterjesztése gérésit *Balogh Vilmos* miniszteri tanácsosnak az államtitkári címet és jellegű adományozta. A kiváló szakember és tisztviselő e magas ktitüntetése a gazdakörökben általános meglepést és örömet keltett, mert kiváló munkásságával arra nagy érdemeket szerzett és államtitkári tevékenységétől, különösen a gazdasági szakoktatás fejlesztésében nagyon sokat remél. Szerencsekívánatainkat bátorodunk ezuton tolnácsolni!

Székelykiallítás Sepsiszentgyörgyön. Az erdélyi gazdasági egyeslet, a marosvásárhelyi székelykirendeltség vezetőjének kezdeményezése folytán, elhatározta, hogy az idei év őszén, szeptember hónap utolsó napján, Sepsiszentgyörgyön termény, gyümölcs, mezőgazdasági házipar, állat- és gazdasági gépkiallást rendez, melynek keretében különösen a székelyföld gazdasági állapotának mai foka lesz bemutatandó.

A rendezésben részt vesznek a marosvásárhelyi székelykirendeltség, a székelyi gazdasági

LOKOMOBILOK, GÖZCSÉPLŐGÉPEK, BENZINMOTOROK, ARATÓGÉPEK, TALAJMIVÉLŐ ESZKÖZÖK, TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, STB. STB.

KIVÁNATRA SZIVESEN KÜLDÜNK ÁRJEJYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST.

MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST

egyletek, gazdabizottság, illetékes hatóságok, nagyobb gazdák és e hónap folyamán lesz Sepsiszentgyörgyön, Elekés Béla háromszéki főispán elnöke alatt a részleteket megállapító nagy előérteket megtartva.

Az Erdélyi Gazdasági Egyesület. Az Erdélyi Gazdasági Egyesület kolozsvármegyei szakosztályának bizottsága 1907 február 7-én népes ülést tartott Kolozsvárott Lészai Ferencz elnöke alatt.

Eber Ernő előadó a különböző községekben tartott népies gazdasági előadásokról tett jelentést. A jelentés szerint ilyen előadásokat rendezett eddig a szakosztály Szászolán, Nagykapuson, Keszűben, Pusztakamaráson, Nagypetriben, Kispetriben, Kiskapuson, Mákón, Bogártelken és Kolozson. A legközelebbi előadás e hó 17-én lesz Bánfilyhunyadon. Háziipari tanfolyamokat rendezett Szászolán, Nagypetriben, Keszűben és Mákón és pedig az első helyen a keresek mesterséget, az utóbbi három helyen gazdasági faeszközök készítését tanították. Az intéző-bizottság azt határozta, hogy felhívja a gazdaközösséget villa-, gereblye- és járomszükségletének bejelentésére, hogy a tanfolyamok résztvettek ezen eszközök szállítására vállalkozhassanak. 2. A kolozsmegyei községekben alakítandó tejszövetkezetek kérdésénél beszámolt az előadó részben egyes meglévő, részben pedig egyes alakulófélben levő tejszövetkezetekről. 3. Az intéző-bizottság elhatározta, hogy a több községekben szőlészeti előadások tartását ajánlja. Nőgrádmegye közönségének a »papirbuzával való tözdesi úzerkedés megszüntetéséről szóló áttett feliratának azt a részét az

intéző-bizottság a fedezetlen határidőüzel megszüntetéséről szóló pártolásra ajánlja.

4. A tej hamisítása ellen irányuló kolozsvári hatóságok intézkedések tárgyában elfogadta a bizottság az előadó határozati javaslatát, hogy a piacra kerülő lefelőit, vizezett és hamisított tej forgalomba hozatala ellen érvényes intézkedést kíván a szakosztály.

5. Előadó előterjesztette a vármegye egyes községeiben rendezendő gyümölcs-termelési tanfolyamok rendezésére vonatkozó javaslatát s néhány kisebb jelentőségű ügy elintézése után az ülés véget ért.

A permetező-gép bemutatása és közgyűlés elhalasztása. A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete idei közgyűlése alkalmával kiállított, illetve bemutatott akart rendezni fogatos kapáló- és permetező-gépekből, hogy a folyton rosszabbodó munkáviszonyok közepette a szőlősgazdákat a munkáskéztől pótló szőlőmivelő gépekkel megismertesse. A bemutatott az egyesület arra való tekintettel, hogy a szükséges gépek Franciaországból, ahol évek óta közhatalommal vannak, — kellő időre meg nem érkezhettek, március 15—16-áról március 27—28-ára halasztotta; ugyanigy a közgyűlést is, a mely március 30-án tartatik meg.

Az új gazdasági cselédtörvény. A földművelésügyi minisztériumban elkészült a mezőgazdasági cselédekről szóló törvényjavaslat és az szaktanácskozmányon tárgyalták. Minthogy azonban az a kivánság merült fel a gazdasági egyletek részéről, hogy alkalmuk legyen a törvényjavaslatról megegyeszer nyilatkozni, ennélfogva Darányi földművelésügyi miniszter a törvényjavaslat tervezetét újabb szaktanácskozmány előcséjája, melyre az összes gazdasági egyletek elnökei meghívják. Az újabb szaktanácskozmány e hó 21-én, esütörtökön délután 4 órakor lesz a földművelésügyi minisztériumban.

A gyomai gazdák szövetségének elnöke, Debreczeni Endre a következő körlevélre intézte az aratási szerződések megtagadása esetében gazdatársaihoz:

A Gyoma és vidéke gazdáinak 1906. december 22-én tartott nagygyűlésen az aratási szerződések megtagadása esetében bekövetkezendő intézkedések tárgyában a következő határozatot hozta:

»Ha a munkások az előző pontokban elfogadott szerződések mellett sem volnának hajlandók 1907. február hó 1-ig az aratásra leszerződni, ez esetben a gazdatársadalom — nagy sajnálattal bár — a learatandó terület 50%-ára aratógépeket, 50%-ára pedig idegen munkásokat fog hozatni. Az ide vonatkozó intézkedések megtételével az Előnőség megbízatik.«

Ez az eset, sajnos, nagy részben beállott, munkásaink jorése — a józanabb és félre nem vezethető elemek kivételével — az aratásra még ma sem szerződött s a gazdák nagy része, szerződéses munkás hiányában, bizonytalan tekintettel néz az aratás elé.

Ennek következtében az elnökség összeköttetésbe lépett az aratógépgyárosokkal, a kik: 1. Legalább 50 darab gép beszerzése esetén a gép árjegyzéki áráról 15—20%-ot hajlandók engedni. 2. Kötelezik magukat az aratás előtt, lehetőleg még május hónap, Gyomán egy 5—6 napos aratógép-kezelői tanfolyamot tartatni. 3. Minden gépet a már kioktatott kezelő jelenlétében felszerelnek és munkába állítanak. 4. Gyomán egy teljes tartalékraktárt fognak felállítani. 5. Az aratás

egész tartama alatt az első héten kettő, a további hetekben pedig egy szakképzett szerelőt fognak Gyomán tartatni, a kik a munkaközben történő hibák javítását haladéktalanul eszközlik. Ezek előrebocsátása után van szerencsem Gyoma és vidékének gazdaközösségét ez uton is felhívni, miszerint aratógép és kötőszing (manilla) szükségletét a gyomai gazdák szövetségénel e hó végéig okvetlenül jelentésk be; továbbá a bejelentéssel egyidejűleg: 1 darab ékezőt aratógépre 100 koronát, 1 darab marokkráló aratógépre 50 koronát, 1 darab fűkaszáló gépre 35 koronát, 1 méternátsza manillára 15 koronát előleg s foglaló címén a gyomai gazdák és iparosok nitelszövetkezete pénzarába Gyomán, személyesen vagy postautalványon fizessen be.

Vetőmagvak.

(Maulthner Ödön tudósítása.)

Néhány nap óta uralgó erős fagy a vetőmagvak kelendőségére semmi hatással sem birt lenni. Amennyiben vöröslőhere és luczernának, valamint impregnált repamagokra is igen nagy keresete támadt, úgy hogy élénk üzlet közepett az árak a mult heti színvonalon maradtak meg. Vöröslőherének minden minőségű tovább is keresett maradt, főleg a nagyszemű minőségű teljes árakat értek el. Jóllehet, hogy Amerika árcsökkenést jelez, ez azonban nem folyhatott be piacunkra, minthogy jelenleg már késő volna tengeren túlról szállítványokat hozatni Európába. Luczernából néhány nagyobb tétel került piacra, mely azonban silányabb minősége, barna szorult szemű miatt éppen sárgal nem készíthetett senki vétré s csak erősen redukált árak mellett talált vevőre, még pedig csakis olyan viszonteladókban, kik annak idején elmulasztották szűkeletüket világszemű nagyfoku csiraképességre áruháiból fedezni és most kény-

„AGRARIA”

magyar gépforgalmi részvény-társaság, a szab. osztr.-magy. államvasút-társ. részzei mezőgazdasági gépgyárának vezérigénynöksége.

Mezőgazdák különös figyelmébe!
! EGYETEMES ACZÉLEKÉK. !

Tiszta aczéalanyból
saját hamorainkból.

Elthorhetetlen téglaczelé-kefelek.
Pánczélczelé-kormánylemez.
Magasított aczelé-kefelek.
Porvédő kefelek.
Aczél gerezdelj.

Csak kítámasztott nyeregkerettel bíró taligát szállítunk.

!!! Ekegyártás terén legelső rangú magyar gyártmány — feltümulja — még a legnevezetesebb idegen gyártmányokat is. !!!

Kérjünk árjegyzéket mivel ez az összes talajművelőgépek terén elődemen ismerteti és egyáltalán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes, szakcsere és minden gazdának értékes felvilágosítókat nyújt és díjmentesen küldetük.

„AGRARIA” Budapest, V., Váci-ut 2.
Sürgőnyezim: „AGRARIA” Budapest.

Agraria

Gazdasági gépek

Kérje

minden

gazda

az összes

árjegyzékét

Ekék

vetőgépek

gőzcseplők

motorok stb-ről

Levélczim:

Agraria Budapest, Váci-ut 2.

Agraria

Boroszló Budapest

Kedvezményes árak és fizetési feltételek.

Elsőrangú külföldi és magyarországi referenciákkal

Teljes gőzeke-készleteket és gőz-utihengereket

legtökéletesebb kivitelben szállít:

KEMNA J. gőzeke- és gépgyár Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 8. sz.

telnek olyan csekélyebb értékű árut forgalomba hozni. Bükönynek igen jó keletei volt épügy a hámozott ballactizimnak is. Fűgyagokat még nem igen keresnek.

Jegyzékek nyers áruiról 100 kilónként Budapestben:

Table listing prices for various goods like Vöröslőhere, Vörös lőhere, Vöröslőhere, Luczerna, Luczerna, Bilyohere, Fehéreher, Ballactizim, Muharmag, Büköny.

csirke 2.50—3.80 K, fiatalabb rántani való csirke 2.50—3.80 K párnoként.

Vágott baromfi: I. lud 1.50—1.60 K, II. 1.30—1.40 K, kacsá 1.60— K, pulyka 1.40— K kgrként.

Tojás: Bácskai 114 K, egyéből magyar 110 K, erdélyi 110 K ládánként 1440 drb.

Tejtermékek: Szövetkezeti tea vaj 1. 2.50—2.60 K, II. 1.80—K, főzővaj K, túró K, túró

Burgonya: rósa — K, fehére 2.20 K, mkmknt. Dió — K, vöröshagyma 4—5 K mkmknt.

Gyümölcsfélék: Ranette 80—100, Battul, 80—100, l. körte 90—160.

Gazdasági cikkek árutorgalma.

A Gazdasági Lapoké heti jelentése és hét üzleti forgalmáról.

Budapest, 1907. február hó 7-én.

1. Budapesti jegyzékek: 100 kilónként franko. Budapest. Közraktárak, m. kir. államasvasutak

Készáru-tözsze 1907. február hó 14-én.

Large table showing market prices for various goods like Tiszavideki, Fehérmegyei, Pestvidéki, etc., with columns for different types of goods and prices.

Kimutatás

a hazai nyilvános áruaktárak és szövetkezeti gabonaraktára k gabona és élelmiszeri forgalmáról és készleteiről.

1907. február 2-től február 9-ig.

Table showing grain and food trade statistics, including sections for 'I. Készlet és forgalom' and 'II. Az 1907. február hó 9-én megállapított készletek részletezése'.

Az e lapokban foglalt cikkekért minden utánnyomási jog fentartva.

Lapfoglaló és felelős szerkesztő: Ordódy Lajos

Advertisement for Kocsigyártás (Carriage Making) by Budapesti kovács- és kocsigyártó-ipartestület, featuring an image of a carriage.

Advertisement for Füst Salm'sche Oekonomie-Direktion in Raitz (Mähren), featuring an image of a steam engine.

Advertisement for Trágyázásra alkalmas kb. 4000 kőbméter tóiszap (Fertilizer for manure), featuring an image of a fertilizer spreader.

Advertisement for Nagy-Halmgyón mintegy nyolczszáz métermázsájó réti anyaszéna (Hay from Nagy-Halmgyón).

Advertisement for Velősarú gabonaszorvetéshez (Hay conditioning machine) by Rittergutsverwaltung Gross Zschocher bei Leipzig.

Large advertisement for MAYER gépgyár vas- és fémöntő részvénytársaság (Mayer Machine Works), featuring images of various industrial machinery.

Superior Sorvetőgépek.

— !! Legjobb tolokerekrendszer !!
 !!! Tessék közelebbi leírást kérni !!!
 Finom-, szántás-, csukló- és rét-boronák.
 Egy- és többvasú ekék.
 Háromtagú és egytagú hengerek.
 Triórók. Műtrágyaszórók.

UMRATH és TSA

Budapest, V., Váci-körút 60.

Gőzszépkészletek 12 HP-ig. — Ipari mozdó yok 100 HP-ig.

Eredeti Hanna-vetőárpát,

a párisi kiállításon „Grand Prix”-vel kitüntetve, megvételre ajánl Kublosek Ferencz földbirtokos Celleschovitz, Prosenitz mellett Morvaországban.

6 első díjjal és ezüst éremmel kitüntetett
KÁLLAI LAJOS
 motorgyárában
 Bpest VI., Gyár-u. 50.
 a leghíresebb benzínlocomobil osepítő-készletek kaphatók.

Teljes jótállás kitűnő csapléssert

Ezen motorokat minden gazda háztartásig engedély nélkül megkezelheti, szalmafedővel házasított is.

Naszált gépezetek becsereiteltek

Olcsó árak részlete. Az egyik ingyen.

KÁLLAI-féle motoros-pótkerekesek dínyviványok laasága szerint kitűnő sikeres munkát az ország minden részében, többek között: Háy Rendész díjazott úrnál Maros-Nemcei, Gyékényi Zoltán Dánia főispán úrnál N. Bayed utca.

„Vieux Garçon”

9 éves, jegytelen sőtét szép tellér angol mén eladó. Bővebb felvilágosítással szolgál a tulajdonos, **Taubinger Agoston, nagy-Téren.** U. p. Alsó-Várud.

Világhírd szabadalom 18 államban

Stádel-Torkos földmértaliga kapható Stádel gépgyárában, Győrött.

Melyik mésztáppor a legjobb?

Barthel mésztáppora 14 év óta legjobban bevált. Más evárak ehhez hasonlót csak 1-2. legjeljobb
 ♦♦♦♦♦♦♦♦ 3 évig gyártanak. ♦♦♦♦♦♦♦♦
 Közelebbi felvilágosítások ennél feleslegesek!

M. BARTHEL & Co., WIEN, X3.

Legpraktikusabb összerakítás.

Magánjáró öntvények

nyersen vagy megmunkálva kúszon

Schuhmacher Rudolf Fiai özégnél kaphatók Gőcsény (Hátszegye).

Átalakítanak a legújabbabb kirtóban jótállás mellett minden rendszere gépezet. A megmunkált részeken minden nagyobb terjedésű növekedés nélkül mindenki felhasználhat. U. p. 1-1-est és tolvilágosítás: kasszagegen megadnak. Ugyanott: több 4-6-os magánjáró eladó a veszeny- vagy becserelemek 10 éremmel feldolgozott gépezetek.

Legelősebb rendszer.

Takarmány-répmag

sárga olajbogyóvalakú, a földből kinövő, 400 négyzetkiló kiadható, kapható 100 kilónként zsákostól 60 koronáért, Díszegz vagy Ciffor állomásra szállítva, míg a készlet tart.

Gróf ZICHY JÓZSEF uradalmában, **Vedrődön** (Pozsony megye.)

— 50 kilón alul nem szállítunk. —

TAKARMÁNYRÉPMAGOK ÚJ IRÁNYVEK SZERINT TENYÉSZTVE.

WOHANKA-FÉLE JAVÍTOTT

ECKENDORFI, MAM MUTH, OBERNDORFI

TENYÉSZTÉSE VEGETÁRIJAVÁLASZTÁS ALAPJÁN. NAGY TÁPANYAG-TARTALOM és TÖMEGTERMELES ~ SZAVATOLÁS MELLETT ~

WOHANKA és TARSÁBUDAPEST, V. VÁCI-KÖRÚT 76.

Fr. DEHNE gép- és gőzekegyára HALBERSTADT-ban.

Ajánlja gőzeket magas feszültségű felülmulthatatlan leguja b compound-gőzekemozdonyokkal mint a jelenkor legtekéletesebb gyártmányát.

Uradalmaknak kedvező fizetési feltételek. Költségvetést és minden irányban kivánt felvilágosítást gyáram magyarországi alant megbizottja ad.

TIMÁR EDE, Budapest, V., Lipót-körút 28.

HONI IPAR!

Szabadalmazott

LOSONCI DRILL

tolokerekes sorvetőgép, munkaközben beállítható, alul és fölül vető szerkezettel, szabadalmazott magbeboronálóval.

ELSŐ LOSONCZI MEZŐGAZDASÁGI GÉPGYÁR
BASCH és TARIJÁN mérnökök, **LOSONCZ.**
 Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. Kizárólagos vetőgépgyár.

A kolozsvári erdőgyészi országos mezőgazdasági kiállításán 1. díjjal, országgyűméllel kitüntetve. A nagyváradi mezőgazdasági kiállításon első díjjal, édon első-merő oklevél újításokért!

Gazdaközönség figyelmébe

ajánlom mint erdőnyi alkusz legelőnyösebb és legelősebb bevásárlásokat eszközölhetem jármos és beállítani való ökrökben, ugyiszint 1-2 éves ökrötökben és mindenféle súlyú sovány sertésekben mindig a legnagyobb előjegyzéseim vannak. Kiterjedt ismeretegremnél fogva úgy vásárolra, mint azonnali eladásra a legelőnyösebb ügyleket közevitelhetem. Kiváló tisztelettel

Sírgöny- és levélczim: **Vermes Sipót, Kolozsvár.**

A nagyméltóságú ZICHY JÓZSEF gróf ur kérészetében, Vedrőd (Pozsony megye)

kaphatók: mindennemű magas- és torpotörzű gyümölcsfák az elismert legjobb fajokban, tulvelnek és díszenyő, továbbá díszak és díszserjek a legjobb fajokban, ugyiszint a legkülönfélébb üvegházi növények a legnagyobb választékban. — Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küld

Richon Agost, főkertész.

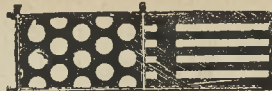

Stahel és Lenner

**Zrieur- és lemez-
lyukasztó-gyár**
BUDAPEST.

Ajánljuk **trieurjeinket**
és **osztályozó gépeinket**
gabona és hüvelyesek
tisztítására és osztályozására.

**Tőrekrosták és minden
fajta lemezrosta gőz-
cséplő gépek számára. x x x**

Mezőgazdasági Áruhitelbank R.-T.

a Bergedorfi Vasművek tejgazdasági gépgyárának vezérképviselőisége
Budapest, V., **Báthory-utca 5. sz.**

**Hűtő-
készülékek.**
Egyszerű szerkesztés,
könnyű kezelése, a leg-
kisebb tejvesztéségre ré-
szére le alkalmas. A
tej, tejzsír és vaj hőmé-
rséklet nélkülözhetetlen.

**ASTRA
Separator.**
A legjobb tejfölöző gép,
minden nagyágban,
készen és szerelvény-
legjobb anyag, láda
és egyszerű szerkesztés.
Mind a tejszínt és a
jelenkor először leg-
jobb tejfölöző gépe.

**Tejtelep-
berendezések.**
A legjobb kivitelű gé-
pekkel és eszközökkel.
A tejesládához tar-
tozó gépek gyártására
bendozoik különle-
geségi gépgyár.

Szállítunk teljes sajtgyári berendezéseket.
Arjegyzékkel és költségvetéssel díjmentesen szolgálunk.
Főraktár: Mezőgazdasági Áruhitelbank R.-T. Budapest, V., Báthory-utca 5.
Minrlaktár: A Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténi.

Elsőrendű gazdasági kötélárúk

u. m. ökr-fejkeletek szárral, lóistráng, kötőfék, nyaklók, rudalló köteleket, kéveköteleket, zsákkötőzsinag, jula zsinag és minden egyéb gazdasági eszközre szolgáló kötélárúkat.

Közlőmü- és hajóköteleket

legjobb magyar hosszú svinkenderből és pamutból, a Helle Kár-féle szab, tapadószírral látva vagy anélkül, Felvonó hedereteket elevátorok részére, gőzmalom és sorozók számára, Helle féle szab vedernő-megőrzéssel vagy anélkül, belüli megázott tömlőket, nyers kender-tömlőket és szívó-tömlőt, kender-csomagolást, sűrítő-kendert, pamut-sűrítést, tisztító kender-köcsöt és pamutot és vízvedreket.

Vizmentes ponyvák,

fehér szövött pamuthajtósíj, vörös pamuthajtósíj, teveszőr-hajtósíjak. Mintákkal és árjegyzékkel ingyen és bérmentve szolgálunk, ugyanint előismerő oklevelek rendelkezésre állanak.

HELLE O. POZSONY, Eötvös-utca 6.

Első osztr.-magyar cs. és kir. kizárólagosan szabadalmazott műtani tömlő, hajtósíj és kötélverő áru gyár, a legutóbbi félézázad alatt tartott legnagyobb kiállítások alkalmával I. rendű érmekkel kitüntetve.

Superfoszfátokat

állati vagy ásványi, száraz por alakban, könnyen szórható alakban, a legolcsóbb versenyárakon.

Chilisalétromot

kénsavas ammoniakot, csontilisztet, kainitot, kalisókat, superfoszfátgipszet, szintugy minden más trágyaszert,

Ia takarmánymeszet

Themenau

Melasse-erőtakarmányt

dús protein és zsirtartalommal szállítunk szigorú tartalomgaranciával a Lissek-Rostoki, Lobositi a. d. Elbe és a Lundenburg-Themenaui kénsav- és műtrágya-gyárak

A. SCHRAM, Központi iroda: Prága, Heinrichgasse 27.

Stumpf Károly kocsigyára

Raktár:

Kerepesi-ut 10., sarokház.
Bejárát a Dohány-utcából.
Ajánlja dísan felszerelt raktá-
rát minden jellegű kősz kocsik-
ból, aránylag jutányos árakon.
A gyártmány jó minősége és
szilárdságáért kezeskedik a cég
régí jó hírneve.

Gyártelep és műhelyek:
Budapest, IX., Soroksári-út
és Vágóhid-utca sarok.

Eladó

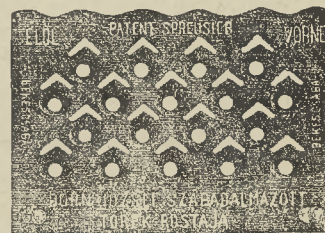
egy Schweizből importált, számfelletti
**„Schwitzi” 3¹/₄ éves tenyész-
bika,** továbbá **6 drb 1¹/₄ éves
hasban importált „mon-
tawni” tenyésztésre alkal-
mas bika.**

Közelebbi felvilágosítással szolgál:

Uradalmi intézőség: Mikosd per Zalabér.

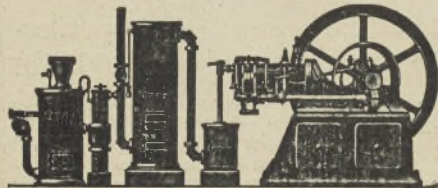
DORN JÓZSEF-féle szab. tőrekrosta

mindennemű cséplőgéphez, pószalmarázóhoz, alsó tisztító szerkezelhez,
Körülbelül 10,000 darab forgalomban.

1905. augusztus hóban
M. gr. Wenckheim csorvási
uradalmában 500 kereszt
búza cséplésnél 247 kg. sze-
met takarított meg a fa-
rostával szemben, amit a Bé-
késmezei Gazdasági Egy-
let igazolt. Bel- és külföldi
gyárosoknak szállítom. Szab-
had. tőrekrostámról teljes
felelősséget vállalok. Haj-
landó vagyok ezen rostát
bármely cséplőgéphez 14 na-
pi próba-ra küldeni és víz-
szafogadni, ha nem jobb és
tartósabb, mint bármely
másfajta tőrekrosta. Aján-
lom a tányéros répvá-
golat mindenféle nagy-
ságra, legolcsóbb árak mellett, csukorépatéjű és bármilyen levellé vegyes
répát kifogástalanul vág. Használt cséplőgyártmányukat állandóan veszek és
eladok jóállás mellett. — Árlappal, bővebb felvilágosítással szolgál:
DORN JÓZSEF gépműhely-tulajdonos **Békés-Csabán.**

EREDETI

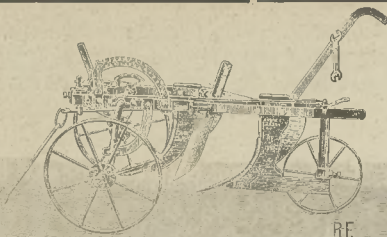
**SERS és
BAUER
MOTOROK**

BENZINMOTOROK, BENZINLOKOMOBILOK, SZIVÓGÁZMOTOROK

1¹/₂ – 3 fillér üzemköltséggel, Ezernyi beren-
dezések működésben. Elsőrendű gyártmány.
Kedvező fizetési feltételek.

Főraktár: Budapesten, VI. kerület, Pod-
maniczky-utca 18. szám.

Gyár: Bécében, Dreadnerstrasse 79-85.

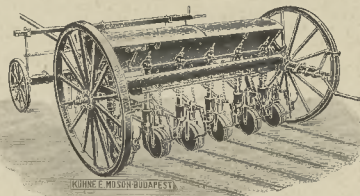

KÜHNE E. hazánk legrégibb mezőgazdasági gépgyárában MOSONBAN

elismert gondos kivitelben készülnek:

Egy- és többvasú aczélekek * Mélyítő- és porhanyító eszközök
Rét- és szántóföld-boronák * a tavaszi szántás helyettesítésére

„MOSONI DRILL“
sorvetőgépek.

Uj! „Econom“ műtrágyaszórók.
Burgonyamivelő eszközök.
Laas-fele répakapáló-gépek.
OSBORNE-ARATÓGÉPK.

Uj! Főiraktár: Budaepst, VI., Váci-körút 57a

Fiókiraktár: Temesvár, Gazdaudvar.

Kizárólag tatali telepeimen gyökerezteteti vesszőket hozok forgalomba, tehát sajátomat és nem vásároltakat...
Készlet gyökerek 750.000. Árjegyzék bármikinek kívánatra küldeték bérmentve! Sima készlet 3 millió.

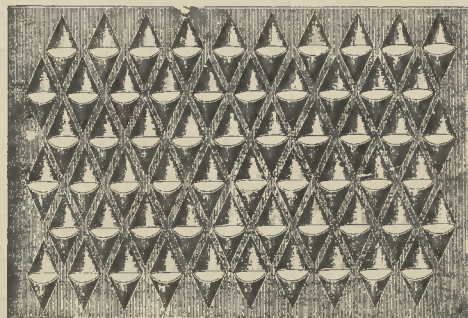
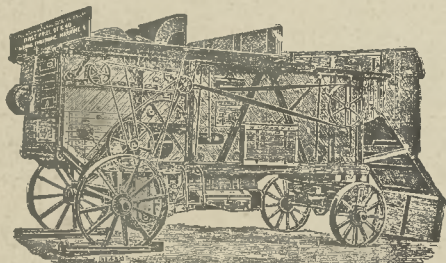
Kivonat MICHL ISTVÁN tata-tóvárosi immunitas mintaszőlőtelepe árjegyzékéből:

A szőlőfaj neve	Gyökerecs		Sima	A szőlőfaj neve	Gyökerecs		Sima	A szőlőfaj neve	Gyökerecs					
	száza	ozro			száza	ozro			száza	ozro	száza	ozro		
BORFAJ:														
Avernas gris (Ruhlandi) feh.	2.80	18.	---	Oportó	1.80	15.	-70	5.	Augustana	3.50	25.	2.	2.50	
Burgundi	1.80	16.	-80	Othello	1.80	16.	-70	4.50	Calábriai	3.50	25.	2.	15.	
Erdős (fehér bakar)	2.20	18.	-80	Vegyes borfaj	---	---	50	3.	Gaaba gyöngye 10 drb st. 3 frt	---	---	20.	150	
Erdélyi leányka	---	---	---	OSEMEGFAJ:				---	---	Damaszkuszi	3.50	25.	2.	15.
Ezerjő	2.20	18.	-50	Chass. blanc, croquant fehér	2.	18.	-80	8.	Ezerdévcs emlék	10.	50.	3.	20.	
Furmint	1.80	14.	-80	cornelle blanc	2.40	20.	1.20	8.	Ferdinand Lesseps	3.50	25.	2.	15.	
Hárslevelű val. Hegyaljai	1.80	15.	-80	Fontainebleau	2.40	20.	1.20	8.	Genau irás	3.	20.	1.50	10.	
Járdóvány	1.80	16.	-80	musc. Gama Dromé	2.40	20.	1.50	10.	Kezskocscs	3.	20.	1.50	8.	
Juhfark	1.80	15.	-70	musc. d'St. Fiacre	2.40	20.	1.80	12.	Kossuth Lajos	10.	50.	3.	20.	
Kovindinka	1.80	14.	-80	de Nantes	2.40	20.	1.80	12.	Madeline angevine	2.	18.	1.	8.50	
Mózes	1.60	14.	-50	Napoleon	2.40	22.	2.	12.	Malaga royal	2.50	30.	1.	20.	
Mustus Kadarka	---	---	---	Vibart	2.40	20.	1.50	10.	Malaga	3.50	25.	2.	20.	
Olasz rizing	1.60	14.	-80	Fontain rouse v. piros	2.40	20.	1.80	12.	Melinet (homok király)	---	---	2.	15.	
Ortlóbi sárga	1.60	14.	-80	rouge s.	2.40	20.	1.20	8.	Passautti	2.50	20.	1.	20.	
Rajnai Rizing	1.80	15.	-70	Imperial rouge	2.40	20.	1.50	10.	Precoce de Malingre	2.50	20.	1.	6.50	
Ráká	1.80	16.	-80	Negropont	2.40	20.	1.50	10.	Szemendria	2.50	20.	1.	80	
Sárcséh	1.80	15.	-80	Ronsard vil.	2.40	20.	1.80	12.	Bronners szőlő vil. piros	2.50	20.	1.	80	
Sauvignon	1.80	15.	-70	tokay croquant v.	2.40	20.	1.80	12.	Aszokocscs söt.	3.	25.	1.	80	
Semillon	1.80	15.	-70	rouge croquant s.	2.	18.	1.80	7.	Malaga roses vil.	5.	35.	2.	50	
Szeremi zöld	1.80	15.	-80	Muscát Alexander fehér	2.	18.	-80	5.50	Malakoff Ussum söt.	5.	---	3.	20.	
Szlanckamenka	1.80	16.	-80	Caminada	4.50	35.	2.50	20.	Sima minna di Vacca	3.	25.	1.	80	
Bogdányi dinka	---	---	---	candia	4.50	35.	2.50	20.	Dobrelábi	2.50	1.20	8.	---	
Szlanckamenka	2.50	20.	1.00	croquant	3.	22.	1.80	12.	Izabela	2.	2.	1.20	8.	
Zöld Sylván	1.80	15.	-80	dr. Rob. Hogg	3.	25.	2.20	15.	Malaga kék	2.50	2.	15.	---	
Tramini	---	---	---	Escholatta sup.	6.	---	---	---	Óvöröszam.	2.	1.80	1.	80	
Velteini	---	---	---	Lahnes Perfect.	3.	---	5.	---	Olivette rouge	2.50	---	1.80	12.	
Alicante boucouet	1.80	16.	-70	Lunel	2.	18.	1.	6.	Trollingi	2.50	---	1.50	10.	
Aramon	1.80	16.	-1.	Ottosel	3.	25.	1.80	12.	Vegyes csemegé exquisit fajok	5.	35.	2.	15.	
Carbenet	1.80	14.	-80	Pansée	5.	---	2.50	20.	„kiváló jó	3.50	25.	1.50	10.	
Kadarka nemes	1.80	14.	-80	di Corati vil. piros	2.50	---	1.50	10.	Rip. portalis I. oszt.	2.80	20.	1.40	10.	
Merlott	1.60	14.	-80	frontignen rouge söt. piros	3.50	25.	1.80	12.	„II.	1.80	14.	1.	80	
Nagy Burgundi	1.60	14.	-70	Muscát Hamburg	3.50	2.	15.	---	Rupestrii montola I. oszt.	2.50	22.	1.80	12.	

MEGJEGYZÉS. Mindazon küldeményeket, melyek a 60.900. sz. miniszteri rendeletnek meg nem felelnek, kötelezem magam legott saját költségemen visszaszerezni a megrendelő által kifizetett összeget megterítve! Fenti árak csomagolás nélkül értendők, melyre csupán saját kiadásom számítom fel. A vesszők ajtiszitók, szokványosságúak, peronospora, oidium és jégveresmentesek, 60-70 centesek. Megrendeléshez 1/4 előzetes kérés. Telepem: Bécsben, Budapesten, Prágában, Szegeden, Párisban. Pozsonyban, Ostendében elsőrendű érmet és Ostendében még királyi kitüntetést „koronás arany érdemkeresztet“ nyert. — Több ezer elismertével tanuskodik, többek közt állami, főhercegi s temérdek uradalmi telekekről is — a pontos és lelkiismeretes kiszolgálásról.

GRAEPEL HUGÓ GÉPGYÁROS

Budapest, V., Váci-ut 40-46. sz.

Graepel-féle szab. törekrosta.
Eddig körülbelül 10.000 darabot szállítottam.

Legjobb sikerrel kipróbálva!

Ezen rosta bármely cséplőnél megfelel. Nagy megtakarítás. A legrövidebb idő alatt magától kifizetődik. Felülmúl minden más törekrostát.

Ajánlja: eredeti Marshall-féle gőzlokomobiljait, saját gyártmányu legújabb cséplőgépeit, szabadalm. kombinált gabona- és lóhere-cséplőgépeit.

Ökörpatkók

alkalmasak, tartósak és olcsók.

HANN jeggyel ellátva.
Kérjen és figyeljen pontosan ezen jegyre, mert patkóink minden tekintetben utolérhetetlenek!

Rendes csülöpatkók ökrök részére. Szabadalmazott löpatkók, első díjakkal kitüntetett patkók, ígás és háta lovak részére, szak férfiak által legmelegebben ajánlva.

Patkó- és csülökszegek.

Sróf- és rúdvasalások, vasalási eszközök és szerszámok

M. Hann's Söhne RAINFELD a/d. Gölsen N.Ö.

Lyukfúró v. srófkészülékes hordódugólemezek czég-nyomattal vagy anélkül, szállításra és beraktározásra szánt hordókhöz minden nagyságban és mennyiségben.

Minták és árjegyzékek ingyen!

ÚRL REZSŐ
sertésbizományos
Budapest, VIII.
Bérkocsis-utca 12.
Telefon: 97-06.

Sovány és hizott állapotban a legmagasabb napi áron értékesít.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Budapest, VIII., Baross-utca 10. szám, II. em.

Alakult 1900. Biztosítéki alap: Alakult 1900. 1.933.240.- kor. Alapítványok a kormány hozzájárulásával 601.248.93. Tartalékok

Összesen: 2.534.503.93 kor.
1901. évi főlöleg 90.949.- kor. 1904. évi főlöleg 72.438.23 kor.
1902. " " 58.782.26 " 1905. " " 61.730.60 kor.
1903. " " 102.331.73 "

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére, különféle módokat szerint.
Az üzlet-eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből egy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4 százalékos díjviszátérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. — Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjviszátérítést kaptak. — Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-2% -os díjviszátérítést részesültek. — Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adják fel biztosításukat, 5% engedményben részesültek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál az Igazgatóság.

Legjobb tejlőelőző a BALTIK

Baltik Separator

TURUL vetőgép

nemcsak azért arat nagy sikereket és részeseül mindenütt elismertésben, mert a legköltekebb és legmodernebb tejlőelőző, hanem azért, mert a szerkezet egyszerűsége a BALTIK kezelését még egy gyermeknek is lehetővé teszi. Miután az egész szerkezet el van zárva, szerelésének olya védtett és a géprészek sem romlásnak, sem piszkolódásnak nincsenek kitéve.

A BALTIK RADIATOR
készíti a legjobb és legtisztább vaját. Szenczációs találmány.

Kérje árjegyzékünket, valamint a modern kéziseparatorokról írt birálatunkat. 2890

Baltik Separator Részvénytársaság
magyarországi vezérképviselete
Budapest, VII. ker., Erzsébet-kört 8. szám.

Szállítunk teljes tejgazdasági berendezéseket

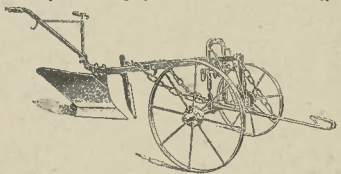
TURUL vetőgép

ACZÉL EKÉK

Ajánlom a legjobban bevált szerkezetű, teljesen aczéltanyagból pánczél aczélkormányokkal tégelyaczélből készült ekéfejjel **EGYES EGYETEMES ÉS TÖBBVASU EKÉIMET**, valamint talajmivelő eszközeimet teljes szavatossággal olcsó ár és kedvező feltételek mellett.

BÄCHER RUDOLF kizárólagos ekegyára.

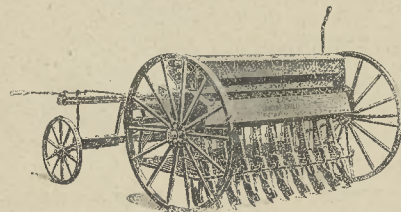
Magyarországi vezérképviseelő: **Szücs Zsigmond**
BUDAPEST, VI. kerület, Nagymező-utca 68. szám.

Mielőtt vetőgépet vesz, érdeklődjön az

„UNICUM DRILL“

vetőgépek iránt gazdatársainál. Ezen vetőgép az egyedüli, melylyel sík és hegyes talajon egyenletesen lehet vetni, mely a magot nem sérti és szabályosan elosztja. Több mint 26.000 darab ily vetőgép van az egész világon elterjedve, melyekről ezer és ezer elismerő nyilatkozat áll a t. gazdaközönség rendelkezésére.

MELICHÁR FERENCZ kizárólagos vetőgépgyára.

Magyarországi vezérképviseelő:
Szücs Zsigmond.
Budapest, VI., Nagymező-utca 68. sz.

Érdeklődés a RÖK ISTVÁN céggel
BUDAPEST, I., Budatöki-út.

GYÁRTSUNK MÉSZHOMOKKÖVET!

A BERNHARDI-féle
sajtókkal és görgőművel

a mészhomokkövek egész új iparága létesült.
E legegyszerűbb eljárással a legzsilárdabb és leg-
először mészhomokkövek állíthatók elő.

Nagy nyereséget nyújtó vállalat.

A Bernhardi-féle rendszer szerint nagyszertőben
berendezett gyárak huszárban is léteznek, melyek
megtekinthetők a vállalatról pontos tájékoztató
nyújtanak. Prospektussal és mintakövekkel szolgál!

DR. BERNHARDI SOHN G. E. DRAENERT
Alapítotott 1854. gépgyára Alapítotott 1854.
EILENBURG (87), Lipcse mellett.

Íraddokozások EILENBURGRA vagy pedig
BUDAPESTRÉ intézendők.

Figyeljünk e védjegyre és óvakodjunk utánzatoktól.

Kézi Üzem!

Kis befektetési tőke!

Homoktéglagyártó-gépek,
ugyszintén mindenféle eszközöket és festékeket,
**cement-födécserepek, cement-padló-
lapok, cementcsövek, itató-vályuk, stb.**

gyártásához szállít a

LEIPZIGER CEMENTINDUSTRIE Dr. Gasparly & Co.

Markranstädt bei Leipzig.

Különlegességi gépgyár.

A mi gépeink és eszközeink évek óta vannak használatban sajdi cement-
árny-gyárunkban és racionális munkában bármikor megtekinthetők vásár-
lási kényszer nélkül. **Levelezés minden nyelven.**

A homok megvizsgálása, próbasajtólás és minták ingyen.

Kívánatra ingyen kuldjük a 84-ik számú árjegyzéket.

DRÖSSLER KÁROLY cs. és kir. szabad. gazdasági gépgyár

Budapest, VI. ker., Váci-körút 59. szám. Gyár: POZSONY.

**Magánjárókat, gőzmoz-
gonyokat, cséplőgépeket**

ugy gőzmozgonyhoz, mint benzinlokomobilokhoz,

**szalmakazalozókat, gőz-
ekéket, vetőgépeket, bur-
gonya-kiemelőgépeket**

mindenféle egyéb gazdasági gépet szállít a legtekélyesebb és szilárd
szerkezettel, kedvező árak és fizetési feltételek mellett.

Árajánlatok és költségvetések kívánatra díjmentesen küldetnek.
Képviselek jutányos feltételek mellett felvételnek.

Gőzekéket

gőz-utihengereket és gőz-utimozdonyokat

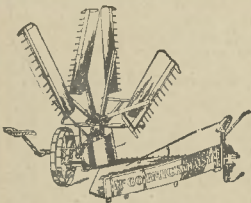
legtekélyesebb szerkezettel és legelősebb árak mellett szállítanak

JOHN FOWLER & Co.

BUDAPEST—KELENFÖLD vasút-állomás-
szal szombon

Közlekedés vasuton és villamos vasuton.

TELEFON: 42—50.

„Daisy” marokrakó aratógép.

Specziálítások:

Kévekötoaratógépek
Marokrakóaratógép
Fűkaszalógépek
Aczél-szénagyűjtőgépek
Széna-forgatógép

Benzinmótorok

takarmánykamra számára és cséplőgép-
hajtásra.

Mc. Cormick tárcsásborona.

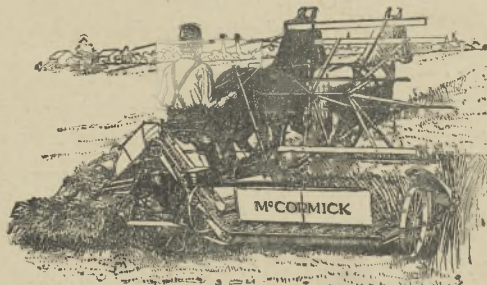
Mc CORMICK

Harvesting Machine Company csikágói aratógépgyár.

Magyarországi igazgatósága és főraktára:

Budapest, V., Alkotmány-u. 12.

KNECHT I. E. igazgató.

Mc. Cormick kéveköto-aratógépe.

„Mc. Cormick” a világ legnagyobb és legrégebbi gépgyára.
„Mc. Cormick” a jelenkor legjobb és legmegbízhatóbb aratógépei.
„Mc. Cormick” 1907. évi modelljein ismét lényeges javítások vannak.
„Mc. Cormick” aratógépei európai viszonyoknak megfelelően
tényleg külön készülnek.

Budapesten állandó gépkiállítás! !

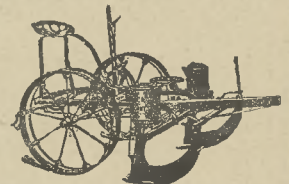

„New 4” fűkaszalógép.

Specziálítások:

„Senior” tengeri ültetőgép
(autom. négyzetbe tiltet.)
Tengeri-kévekötoaratógép
„Ohio” tengeriszár-tépőgép
(egyszermind szecsakavágó.)
Tengeri-morzsológép (erőhajtásra.)

Tárcsásborona
(tárlóháttára és lazításra.)
Aczél-lókapa (tongeri, burgonya,
számára)
Rugófogás boronák

„Senior” tengeriültetőgép.